

ព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា

កម្មវិធីសិក្សា

សៀវភៅចេញរាល់ខែ ពីព្រះរាជបណ្ណាល័យ

ឆ្នាំគម្របពីរ

ខ្សែ ១

ក្រុងភ្នំពេញ

រោងពុម្ពរាជការ គូវែរណើម៉ង់

គ្រឹ. ឆ្នាំ ១៩២៧

ពុ. ស. ២៤៧០

ប្រធានាធិបតី
COMMISSION DES MŒURS & COUTUMES

អ្នកទទួលខុសត្រូវ ជំនាញ

សេចក្តីបញ្ជាក់អំពីការបោះពុម្ពផ្សាយជាលើកទី ២

នៃ ទស្សនាវដ្តី កម្ពុជសុរិយា

សៀវភៅដ៏ក្រសក់នេះ ជាកម្រងទស្សនាវដ្តី “កម្ពុជសុរិយា” ដែល
បោះពុម្ពឆ្នាំទី ១ ពី គ.ស. ១៩២៦-២៧ ។

គោលបំណងរបស់យើង ក្នុងការរើយកមកបោះពុម្ពជា ១ សៀវភៅ
នេះជាថ្មី គឺអាស្រ័យដោយសេចក្តីយល់ថា សព្វថ្ងៃនេះ មានអ្នកសិក្សា
ស្រាវជ្រាវខាងអក្សរសាស្ត្រ-វប្បធម៌ជាតិកាន់តែច្រើនឡើង ។ ជនទាំង
នេះ តែងត្រូវការចាំបាច់រកឯកសារចាស់ៗ ដែលមានផ្សាយហើយ យក
មកធ្វើការពិនិត្យស្រាវជ្រាវនិងជាការសំអាងហេតុផលផ្សេងៗ ក្នុងស្នាដៃថ្មី
របស់ខ្លួនផង ។ ក្នុងបណ្តាសៀវភៅអក្សរខ្មែរដែលបោះពុម្ពផ្សាយមុនគេ
គឺមានតែទស្សនាវដ្តី «កម្ពុជសុរិយា» នេះឯង ដែលកាលនោះអស់លោក
បណ្ឌិតខ្មែរយើង លោកបានដាក់តែនិងពន្លឺអត្ថបទ ហែហូរតាមព្រឹត្តិ-
ការណ៍ដែលមានក្នុងសម័យនោះ អាចចាត់ទុកបានជាឯកសារយ៉ាងសំ-
ខាន់បំផុត ពុំងាយរកបាន ។ អ្នកស្រាវជ្រាវ អាចរកឃើញជាក់ច្បាស់
នូវហេតុការណ៍ដែលកើតមានក្នុងរវាងជាង ៤០ ប្រាំបួនហើយ ។

ប៉ុន្តែ យើងសូមបញ្ជាក់ថា ការបោះពុម្ពគ្រានេះ យើងរៀបចំថ្លែក
បន្តិចពីច្បាប់ដើមគឺ ៖

១-គួអក្សរយើងប្តូរមកជាតួល្អិតវិញ ហើយមានកែទំព័រត្រង់ណាមាន
ចំណងជើងមួយសន្ធឹកផ្សេង យើងក៏ទាញយកមកដាក់ភ្ជាប់ពីលើអត្ថបទ

តែម្តង ។

២-ចំពោះរូបភាព ទាំងអស់ យើងពុំបានបោះឡើងវិញទេ ព្រោះរូប
ទាំងនោះចាស់ជ្រុលពេក ហើយព្រិល ។ មិនសូវច្បាស់ យើងពុំអាច
យកមកធ្វើពុម្ពជាថ្មីបាន ។

៣- មានអត្ថបទវែងមួយ ដែលមានចុះផ្សាយកាលនោះ ប៉ុន្តែឥឡូវ
យើងពុំបានបោះឡើងវិញទេ គឺ ៖

“ គតិលោក របស់ ឧកញ៉ា សុត្តន្តប្រដា អន្ទ ” ។ ហេតុ
បានជាពុំបានបោះផ្សាយឡើងវិញ ព្រោះយល់ថា ក្នុងឆ្នាំនោះ អត្ថបទនេះ
ឯង ក៏ពុំបានចុះផ្សាយចប់ដែរ ហើយវិជ្ជាមានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យក៏បាន
យកអត្ថបទរឿងនេះ មកបោះពុម្ពជាសៀវភៅរួចស្រេចដាក់ជាវិជ្ជាប្បវត្ត
មកហើយផង ។ ម្ល៉េះហើយ អ្នកស្រាវជ្រាវពុំបាននឹងរកទេ ។

ចំណែកពាក្យពេចន៍ និងឃ្លាឈ្នះ ជាសំនួនរវាងរបស់អ្នកនិពន្ធ
យើងឥតប៉ះពាល់ឡើយ ទុកនៅតាមលក្ខណៈដើមទាំងស្រុង គ្រាន់តែ
តម្រូវអត្ថកវិទ្យា តាមលែងប្រើសព្វថ្ងៃ តែប៉ុណ្ណោះ ។

ដូច្នេះ វិជ្ជាមានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ សង្ឃឹមថា សៀវភៅនេះ នឹង
ផ្តល់មធ្យោបាយនាំយស្រួល មួយផ្នែកធំ ចំពោះអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវជា
មិនខាន ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២០ កុម្ភៈ ១៩៧០

អ្នកប្រមូលរូបរួមបោះពុម្ព

លី-ធាមភេទ

បញ្ជីរឿង

ទំព័រ

- ១- សេចក្តីបង្ហាញប្រយោជន៍នៃទស្សនាវដ្តីកម្ពុជាសុរិយាផលសាធារណ
ជន, ព្រះអង្គម្ចាស់ ក្រុមព្រះ នរោត្តម រាណុវង្ស ទីអគ្គមហាសេនា
ធិបតី, អធិបតី ក្រុមកាន់កាប់ការ រាជការព្រះរាជបណ្ណាល័យ អធិប្បាយ ២៤
- ២- សេចក្តីសម្គាល់អំពីរូប ព្រះមេត្រីយោជន៍សព្វ ដែលតាំងនៅក្នុងព្រះរាជ
បណ្ណាល័យអ្នកស្រីក្រមុំ ការប៉ុន្មេស ជាអ្នកគ្រប់គ្រងព្រះរាជបណ្ណា
ល័យអធិប្បាយ ២៦
- ៣- អនុត្តរិយសុត្ត ព្រះអង្គម្ចាស់សុធារសបានរៀបរៀងជាសម្រាយសុទ្ធ ២៧
- ៤- រតនត្រយបូជាព្រះត្រូវមលបញ្ញា អ៊ឹម ស៊ីរ អាចារ្យ ព្រះរាជបណ្ណាល័យ
កម្ពុជាបានរៀបរៀង ៣៧
- ៥- សេចក្តីដែលអ្នកអង្គម្ចាស់វឌ្ឍនាមាវង្ស សូត្រជាភាសាបារាំងនូវមុខ
សព្វអ្នកអម្ចាស់ សិក្ខា ក្រុមការ ជុំ ម៉ៅ ធ្វើរាជការនៅព្រះរាជបណ្ណាល័យ
ប្រែជាភាសាខ្មែរ ៥៧
- ៦- ធម៌ទេសនាអំពីព្រះនិព្វានរបស់លោក កុំម៉ង់ជីន្ទ្រប្រមាណ ដែលសម្តែងនៅ
ព្រះរាជបណ្ណាល័យ កាលពីថ្ងៃ ៩ យូរ៉ាង ឆ្នាំ ១៩២៧ ក្រុមការ ជុំ ម៉ៅ
បានស្រង់យកចោលធំៗ សូត្រក្នុង ឧកាសនោះជាមុន ដែលសម្តែងជា
ភាសាបារាំង ៦៣
- ៧- ពាក្យកាព្យបុរាណ អំពីសីល ៥ របស់ឧកញ៉ា វិស្សាសិពោជន៍ ៦៨
- ៨- គតិលោក របស់ឧកញ៉ា សត្តន្តប្រិជាធិន្ទ គសេចក្តីគ្នាអំពីខ្សែ ១២ នៃ
សៀវភៅទស្សនាវដ្តីឆ្នាំទី ១ (មិនបានចុះក្នុងទីនេះទេ ព្រោះមានបោះជា
សៀវភៅរួចហើយ)

សេចក្តីអធិប្បាយអំពីផលប្រយោជន៍នៃទស្សនាវដ្តី

របស់ព្រះអង្គម្ចាស់ក្រុមព្រះ នរោត្តម តាណាចឲ្យ

ក្រុងភ្នំពេញ នៅថ្ងៃច័ន្ទ ១០ កើតខែចេត្រ ឆ្នាំថោះ នៅក្នុងអដ្ឋស័ក
ពុទ្ធសករាជ ២២៦៩ ត្រូវនឹងថ្ងៃ ១១ ខែកើត ឆ្នាំ ១៩២៧ ។

អំពីផលប្រយោជន៍នៃទស្សនាវដ្តីកម្ពុជសុរិយា របស់ព្រះរាជបណ្ឌិត
ល័យ ក្រុងកម្ពុជាធិបតី ។

តាំងពីបោះទស្សនាវដ្តីកម្ពុជសុរិយាមកដល់ឥឡូវនេះចូលក្នុង ឆ្នាំគម្រប់
២ ហើយ ឃើញមានប្រយោជន៍ច្រើន ដោយសេចក្តីដែលថ្ងៃនាំនាំអស់
សឹងតែពិការជាចំណេះដឹងដ៏ល្អផ្សេងៗ អាចនាំឲ្យចម្រើន តម្រិះប្រាថ្នា
អ្នកទាំងឡាយ ដែលមានសេចក្តីព្យាយាមមើល ហើយបណ្តាលឲ្យអ្នក
ទាំងពួងមានចំណង់ខិតខំ តាក់តែងសេចក្តីគ្រប់ជំពូកពីអតីតនិងបច្ចុប្បន្ន
សម្តែងឡើងឲ្យគេបានយល់ភ្លឺ ចូលជួយជាចំណេះ ជាតម្រិះ ជាគំនិតគិត
ការផ្សេងៗ ដោយសុចរិតឲ្យបានសម្រេចដូចសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយ
ហេតុថា ចេះល្អជាងមិនចេះ ហើយស្រុកយើងតាំងពីបានប្រតិកត្តិរឺត្តិប្រាស
សែសជាអាណាព្យាបាលជាទីពឹង ក៏បានចេះដឹងលឿនទៅមុខឥតអាក់
យើងគ្រប់គ្នាត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើការរហ័ស និងតាក់តែងសេចក្តីតាម
ចំណេះចេះដឹងជូនមកបោះពុម្ពក្នុងទស្សនាវដ្តី កម្ពុជសុរិយា ឲ្យច្រើនកុំឲ្យ

គេសប្រហែសហើយឲ្យសង្វាតរៀនសូត្រមើលជានិច្ច ឲ្យចម្រើនផល
ប្រយោជន៍ឲ្យកាន់តែច្រើនបរិច្ចណ៍ឡើង ជាប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនយើងនិង
ស្រុកយើង ជាតិយើង ដែលមានពូជពិបុរាណ ចេះសាងផលទៅប្រាសាទ
មានក្បាច់រចនា សុទ្ធសឹងសិលានៅជាចារឹកព្រះនគរ សព្វថ្ងៃនេះស្រាប់ ។

ចូរអ្នកទាំងឡាយស្វែងរកសេចក្តីល្អ ដោយនូវចូលចិត្តទិញសៀវភៅ
ទស្សនាវដ្តីកម្ពុជសុរិយា យកទៅមើលឲ្យច្រើនឡើងទៀតព្រោះជាពន្លឺឲ្យ
ស្វាងរុងរឿងក្នុងសន្តានចិត្ត ហើយឲ្យនាំគ្នាចូលមកឲ្យរឿយ ។ មើល
សាស្ត្រានិងសៀវភៅជាច្រើនក្នុងខ្នាត និងនមស្សការព្រះពុទ្ធរូបដែលមាន
តម្កល់ទុកជាច្រើន ក្នុងព្រះរាជបណ្ណាល័យក្នុងក្រុងភ្នំពេញដើម្បីឲ្យញ៉ាំងនិង
តាំងចិត្តជាចរិសុទ្ធឲ្យបានសម្រេចកុសលសីលទាន នូវមគ្គផលគ្រប់ប្រការ
ទៅអនាគត ។

ក្រុមព្រះនរោត្តម ភាណ្ឌវទ្យ ទីអគ្គមហាសេនាធិបតីសីហនុរាជ
សមូហនាយកអធិបតី ក្រុមប្រឹក្សារាជការព្រះរាជបណ្ណាល័យ

សេចក្តីអធិប្បាយ

របស់អ្នកស្រី ការប៉ុន្មាន អំពីរូបព្រះមេត្រីយោគីណិសត្វ ដែល
កាំងនៅក្នុងព្រះរាជបណ្ណាល័យ

អំពីរូបមេត្រីយោគីណិសត្វបែកខាងមហាយាន

យើងគិតឃើញថាជាការមានប្រយោជន៍ គួរតែអធិប្បាយអំពីបែប
ភាពសណ្ឋានរូបខ្លះរបស់អ្វីៗ ដែលជាប់រស់ ល្អហើយក្រដែលមាន
នៅក្នុងព្រះរាជបណ្ណាល័យ ដើម្បីឲ្យអស់អ្នកទិញទស្សនាវដ្តី ដែលគ្មាន
ឧកាសនឹងចូលទៅមើលព្រះរាជបណ្ណាល័យ បានដឹងស្គាល់គ្រប់គ្នា ។

វេលានេះ យើងចាប់ផ្តើមពណ៌នារៀបរាប់អំពីរូប ១ ដែលលោកគ្រូ
វត្តអំពិលទឹក ក្នុងខែត្រកំពង់ឆ្នាំង បានធ្វើអំណោយដល់ព្រះរាជបណ្ណាល័យ
កាលពីឆ្នាំ ១៩២៦ រូបនេះជាបែបចម្លាក់ខ្មែរដ៏ប្រសើរ ធ្លាក់ធ្វើដំណាង
ពោធិសត្វ ៦ ដង ក្នុងពុទ្ធសាសនាបែកខាងមហាយាន ហើយដែលក្រ
ឃើញមានក្នុងស្រុកខ្មែរណាស់ ។

រូបនេះមានកម្ពស់ ២៥ សង្ខីម៉ែត្រ ធ្វើពីសម្រទ្ធពណ៌បៃតងចាស់
ចាំងពន្លឺសម្បុរភ្លាត ពោធិសត្វនោះឈរមានដៃ ៤ តាមពិនិត្យបែបដែល
គេរចនានោះ ឃើញថារូបនោះមានដៃមុខមូល ចង្កៀង, ចប្បរមាត់ក្រាស់
ច្រមុះតូច, ផ្ចិតក ៣ ដានៗ ស្មាទូលាយលើនិខ្ទន១១ មានសំពត់

ស្ងៀកយ៉ាងខ្លាំង ពីចង្កេះមកត្រឹមពាក់កណ្តាលភ្លៅ នាំឲ្យស្គាល់ច្បាស់
ថាជាបែបរចនាខ្មែរសុទ្ធ ដែលគេបានចាប់ធ្វើក្នុងគ្រា ដែលសាងប្រាសាទ
នៅអង្គរ គឺក្នុងកាលដែលគេចាប់សាងប្រាសាទយ៉ាងល្អ ។

បើមើលរូបនោះឲ្យជាក់ទៅ គេនឹងប្រទះឃើញដៃ ៦ ខាងលើនោះ
លើកឡើង ហើយម្រាមដៃនោះធ្វើនូវវិភាគមុខសញ្ញា ហើយដៃ ២
ខាងក្រោមលា ម្រាមផ្ទះឡើងហុចទៅខាងមុខ ធ្វើនូវវិមុខសញ្ញា (យើង
មានសេចក្តីស្តាយណាស់ ព្រោះរូបនោះកំបុតដៃស្តាំបាត់) ។

នៅគ្រប់បាតដៃទាំងអស់ មានកងចក្រទំហំផ្សេងៗ គ្នា ហើយ
នៅកណ្តាលកងចក្រនោះ មានគ្រឿងសម្គាល់ផ្សេងៗ សម្រាប់កងចក្រ
នោះ ។

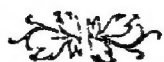
គេសម្គាល់ឃើញម្យ៉ាងឡើង ថារូបថតនោះមានពុកចង្កាដុះពីទូតាំង
ពីជើងសក់ទាំងសងខាង ទៅជួបគ្នានៅក្រោមបច្ចុរមាត់ក្រោម ហើយ
នៅបច្ចុរមាត់លើមានពុកមាត់យ៉ាងស្តើង ចុងទាំងសងខាងវាត់ឡើងលើ
ដៃភ្នែកទាំង ២ ដែលមានរាងដូចជាខ្លួនគ្រីនោះ ឃើញនៅជាប់ថ្នាំខ្មៅនៅ
ប្រស្រី និងថ្នាំសនៅកៀនដៃភ្នែកនៅឡើយ ដៃគ្រចៀកទាំង ២ នោះ
មានទងយារ ហើយចោះរន្ធហើយ ៥ សក់នោះពីទូតាំងផ្ទុះឡើងទៅលើ
រាងដូចកំពូលម្លូងទាល ហើយរចនាជាថ្នាក់ ៥ ជាន់ នៅចំពាក់កណ្តាល
ពីខាងមុខនៃផ្ទាំងនោះ មានធ្លាក់ជាចេតិយតូចៗ គម្កល់លើផ្តាឈូក តែ

ឃើញមានគ្រឿងអលង្ការក្រោយនេះហើយ បានជាគេអាចនឹងស្គាល់បាន
ថារូបនេះធ្វើតំណាងអ្វី ៗ គឺថារូបមេត្រីយពោធិសត្វនេះហើយ បានជា
គេដឹងថា កាលពីពុទ្ធសករាជ ១៥៤០ នោះ ស្តេចស្រីរាជានុរាជបានសាង
រូបពោធិសត្វនេះ ១ អង្គយ៉ាងធំ ។

ពោធិសត្វនេះហើយជាតួអង្គព្រះពុទ្ធជាន់ក្រោយ គឺព្រះពុទ្ធដែលមាន
មហាករុណា ដែលមានសម្បែងក្នុងគម្ពីរហ៊ុនយានជាភាសាបាលី ទាំង
ក្នុងគម្ពីរមហាយានជាភាសាសំស្ក្រឹត ថាពោធិសត្វនេះ នឹងចុះមកត្រាស់
ក្នុងជម្ងឺប ជាក្រោយព្រះពុទ្ធអង្គបរិនិព្វានទៅក្នុង ៥០០០ ឆ្នាំ ក្នុងត្រា
ឥឡូវលោកនៅ ។ ប៉ុន្តែស្ថិតិដែលលោកបានសិក្សាផ្ទាល់ អំពីពុទ្ធសាសនា
ព្រះពោធិសត្វ លោកតែងរមែលមើល ហើយជួយទ្រទ្រង់មនុស្សលោក
ឲ្យបានសេចក្តីសុខ ព្រមទាំងឧបត្ថម្ភនូវធម៌អាថ៌ទំងន់ប៉ុន្មាន ដែលព្រះពុទ្ធ
បានសម្តែង ឲ្យគង់នៅ ។

ឯចេតិយដែលនៅ ៗ ផ្ទះសក់នោះ ជាតំណាងនៃចេតិយដែលមាន
សពព្រះកស្សបនៅក្នុងនោះ ហើយចេតិយនោះនឹងបើកឯងនៅវេលាដែល
ព្រះអរិយមេត្រីយយាងចុះមកក្នុងលោក ដើម្បីឲ្យព្រះកស្សបបានថ្វាយនូវ
សង្ឃ្រាជី ។

អនុត្តរិយសុត្ត

ព្រះអង្គម្ចាស់ សុធារស បានរៀបរៀងមកជាសម្រាយសុទ្ធ

ពណ៌នាប្រាសាទ

អនុត្តរិយសុត្តនេះ ជាពុទ្ធដីកា អញ្ជូនបានឃើញបែបបុរាណ
បណ្ឌិតលោកប្រែមកអំពីមគ្គកាសា ប្រែជាប្រយោគមានបាលីផង
សម្រាយផងចម្រុះគ្នា ដែលលោកតែងមកដូច្នេះនោះ ក៏ជាការប្រពៃ
ដើម្បីឲ្យអ្នកបរិយត្តិស្គាល់ប្រយោគ, តែអញ្ជូនយល់ឃើញថាដែលបុរាណ
ចារ្យលោកតែងមកនោះ ចំពោះដល់តែអ្នករៀនឲ្យយល់សព្វ មិនជាទី
សណ្តាប់ដល់អ្នកដែលមិនរៀនព្រះត្រៃបិដក, ហេតុនេះទើបអញ្ជូនយក
មករៀបរៀងទៀតជាសម្រាយស្មោះ ដើម្បីឲ្យអស់សាមុទ្រជនបុរស-ស្រ្តី
ដែលមិនស្គាត់បាលី មើលយកសេចក្តីបានដោយងាយ ទើបបញ្ជូន
រឿងនេះមកទុកជាសម្បត្តិក្នុងព្រះរាជបណ្ណាល័យ ជាទីទស្សនាការបណ្ណា
ជនានុជន ដែលមកប្រជុំសន្និបាតមើលរឿងផ្សេងៗដើម្បីបម្រុងសតិចញ្ញា
ឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះបរាពុទ្ធសាសនា តទៅ ។

សុធារសោធម្មបទសកោ

អនុត្តរិយសុត្ត

អង្គក្កនិកាយ ឆក្កនិបាត

នមោកស្សកកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

អញ្ញខំស្មមនមស្សការ សម្តេចព្រះដ៏ទ្រង់ព្រះភាគដែលទ្រង់ឆ្ងាយ
ចាកកំលេសហើយ ត្រាស់ប្រាប់នូវឲ្យឃើញយូរធម៌ទាំងពួងដោយព្រះអង្គឯង ។

សូមសម្តែងអនុត្តរិយសុត្ត សឹងមានព្រះបាលីថា ឯវម្មេ
សុត្តំ ឯកំ សមយំ កកវា ជាដើម អត្ថាធិប្បាយប្រែស្រាយ
ជាសេចក្តីថា មានកាលសម័យថ្ងៃ ១ សម្តេចព្រះបរមលោកនាថសាស្តា-
ចារ្យទ្រង់គង់សម្រាន្តនិយាយថា ក្នុងព្រះជនវន្តដ៏ជាអារាម អនាថបណ្ឌិត
គហបតីសាងថ្វាយទៀបព្រះនគរសាវត្ថី សម័យនោះសម្តេចព្រះបរមជិន
ស្រីទ្រង់មានព្រះពុទ្ធតម្រាស់ត្រាស់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ភិក្ខុវេ
ម្មាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិច្ចគឺ អនុត្តរិយ មាន ៦ ប្រការដែលគ្មានកិច្ច
ដទៃប្រពៃលើសជាកិច្ចអ្វីខ្លះនោះគឺ ៖

- ១- កិច្ចមើលឃើញអ្វី ដែលជាប្រពៃព្រៃលេង មើលវត្ថុផងទាំងពួង
- ២- ស្តាប់អ្វីដែលជាប្រពៃព្រៃលេង សម្លេងផងទាំងពួង,
- ៣- បានរចសំដែលជាប្រពៃព្រៃលេង បានវត្ថុផងទាំងពួង,
- ៤ - សិក្សាអ្វីដែលជាប្រពៃព្រៃលេង ផ្លូវសិក្សាទាំងពួង,

៥- បម្រើអ្វីដែលជាប្រពៃៗក្រលែង ឬបុគ្គលផងទាំងពួង,

៦- សេចក្តីពួកនឹកដល់អ្វីដែលជាប្រពៃៗក្រលែង ពួកដល់វត្ថុ
ទាំងពួង,

កាលសម្តេចព្រះពុទ្ធអង្គទ្រង់មានព្រះតម្រាស់ ដោយឧទ្ទេសដូច្នេះ
ហើយ ទើបទ្រង់សម្តែងឲ្យច្បាស់ត្រចះភ្លឺ វិសដ្ឋនា ជាវិញ្ញាណ ពិស្តារថា
ដូច្នេះ៖

កិច្ចវេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឯណាក្នុងលោកនេះ បាន
ទស្សនាមើលឃើញវត្ថុទាំងពួង គឺជីវិត សេះកែវ ដួងកែវមណី នូវ
វត្ថុដ៏ឧត្តមវិសេសខ្ពស់ ដែលជាចម្លែក ប្លែកភ្នែក គួរត្រេកត្រអាលក្តីឬមើល
ឃើញសមណព្រាហ្មណ៍ ដែលប្រព្រឹត្តិប្រតិបត្តិខុសគ្នា ឬ ល្បងទាំងពួងក្តី
សូម្បីបុគ្គលបានមើលឃើញទាំងលំបាកនេះ ហើយមានសាមនស្ស
មនោរម្យ រីករាយសប្បាយចិត្តដែលបានមើលឃើញដូច្នេះ គឺជាគត
មិនទុកថាបានមើលឃើញដោយប្រពៃ ចាត់ទុកថាបានមើលឃើញដោយ
ទន់ទាប ជារបស់អ្នកស្រុកឬជន ញ៉ាំងកិលេសឲ្យក្រាស់ មិនជារបស់
ព្រះអរិយៈ មិនជាកិច្ចប្រកបនូវប្រយោជន៍ មិនប្រព្រឹត្តទៅនូវសេចក្តី
រលត់នូវសេចក្តីរលត់នូវកិលេសមានរាគជាដើម មិនជាទីត្រាស់ជឿ មិន
ជាទីរលត់ ឲ្យប្រាសចាកកងទុក្ខ នូវព្រះនិព្វាន ។

បើបុគ្គលឯណាមានចិត្តចង់មើលចង់ឃើញ ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា

ស្នេហា និង តថាគតនូវសាវ័កតថាគត បុគ្គលនោះឈ្មោះហៅថាមានកិច្ច
បានឃើញដោយប្រពៃ ព្រោះហេតុដែលជ្រះថ្លាជឿជាក់ក្នុងគុណព្រះពុទ្ធ
នូវគុណព្រះអរិយសាវ័ក នោះនឹងនាំឲ្យមានសទ្ធាពុទ្ធារកាបកាត់ នូវកង
កិលេសប្រាសចាកសន្តាន មិនបានសោយសោកទុក្ខចោមនស្ស និង
បានដល់នូវអរិយមគ្គ នូវព្រះនិព្វានជាទីបរមសុខសួនចាកទុក្ខ តថាគត
ចាត់ទុកជាកិច្ចបានឃើញដោយប្រពៃ គ្មានអ្វីប្រសើរលើសឈ្មោះហៅថា
និស្សន្ទានុត្តរិយ ជាកិច្ចទី១ ។

តិច្ឆវេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឯណាក្នុងលោកនេះបានសវនា-
ការស្តាប់សព្វសម្លេងផងទាំងឡាយមាន សម្លេងច្រៀងនូវត្បូងត្រីជាដើម,
ទោះបីបុគ្គលនោះស្តាប់សព្វសម្លេងយ៉ាងឯកពិរោះចម្លែកថ្លែក ត្រចៀកក្តី ឬ
ស្តាប់ពាក្យសមណព្រាហ្មណ៍ដែលបដិច្ចត្តិខុសគ្នាត្រឹមត្រូវក្តី សូម្បីបុគ្គល
នោះបានស្តាប់សព្វសម្លេងទាំងអម្បាលនេះ ត្រេកត្រអាល សោមនស្ស
ស្រស់រីករាយសប្បាយជាបំផុត តថាគតមិនចាត់ថាជាប្រពៃ ចាត់ទុក
ជាសេចក្តីបានស្តាប់ដោយទំនាប ជាបេសកកម្មស្រុកបុព្វជ្ឈនដ៍ក្រាស់
ទៅដោយកិលេស មិនជាបេសកព្រះអរិយៈ មិនជាកិច្ចជ័យប្រកបដោយ
ច្រឈោងន៍ មិនជាទីប្រព្រឹត្តទៅឲ្យឡើយណា កាត់កំបាយកងកិលេស
បានដល់នូវព្រះនិព្វានជាទីបរមសុខដ៏ប្រសើរ ។

តែបើបុគ្គលឯណាមានចិត្តជ្រះថ្លាប្រដិដ្ឋានម្តងចិត្តស្តាប់បេសកព្រះ

សទ្ធម្មគឺព្រះពុទ្ធចរិយៈនូវសាវ័កសុភាសិត ជាពាក្យសិស្សព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 តថាគតចាកទុកថាជាកិច្ច ដែលស្តាប់ដោយប្រពៃ ត្បិតបុគ្គលដែលមាន
 សេចក្តីចង់ស្តាប់ចាប់ចិត្តចាំចង់ត្រង់សព្វព្រះសទ្ធម្មដោយចិត្ត ជឿក្នុងផ្លូវវត្ត
 ប្រដិបត្តិ បុគ្គលនោះគង់កាប់កាត់នូវកងកិលេសប្រាសចាកសោយសោក
 រងទុក្ខទោមនស្ស នឹងដល់នូវព្រះអរិយមគ្គ និងព្រះនិព្វានជាប្រាកដ បាន
 ជាតថាគតពោលថាស្តាប់ព្រះធម៌នេះ ជាប្រពៃគ្មានអ្វីជាប្រសើរលើស
 ឈ្មោះហៅថា សាវ័កាទុត្តរិយ ជាកិច្ចទី ២ ។

កិច្ចវេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឯណាក្នុងលោកនេះបានលាភ
 បានបុត្រក្តី ករិយាក្តី វត្ថុអ្វីក្តី ទោះបីវត្ថុនោះត្រូវញាណក្តី មានវិញ្ញាណក្តី
 ល្អថ្លៃ តម្លៃវិសេសក្តី ឬមានលាភបានប្រសប់គប់នឹងសមណនូវព្រាហ្មណ៍
 ដែលប្រព្រឹត្តបដិបត្តិ សុខក្តី សូម្បីបុគ្គលនោះ បានប្រកបដោយលាភ
 ដូច្នេះជាមនុស្សធូរចាយសប្បាយចិត្តឥតទាស់ តថាគតក៏មិនយល់ថាជាប្រ
 ពៃចាត់ទុកជាលាភ យ៉ាងទំនប់ទាបជាប់សម្រុកបុប្ផន មិនមែនជាលាភ
 ព្រះអរិយៈមិនមែនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីនូវសេចក្តីនឿយណាយប្រាសចាក
 កិលេសក្នុងសន្តានឲ្យបានដល់នូវព្រះនិព្វាន ថាបើបុគ្គលឯណាមានលាភ
 មានក័ត្ត បានគប់កាត់ប្រសព្វនឹងសម្តេច ព្រះបរមសាស្តាចារ្យ ឬសាវ័កអង្គ
 ឯណា ហើយមានចិត្តជ្រះថ្លាជឿក្នុងផ្លូវសមាបដិបត្តិ កម្ចាត់កងកិលេស
 គ្មានសេសសល់ប្រាសចាកកងទុក្ខទោមនស្ស សោយសោកបុគ្គល

នោះចំពោះថានឹងបានអរិយមគ្គនូវព្រះនិព្វានជាប្រាកដ តថាគតចាត់ទុកជា
ប្រពៃគ្នាឧបាសម្បិប្រសើរលើសឈ្មោះហៅថា លោកាទុត្តរិយ ជាកិច្ច
ទី ៣ ។

ភិក្ខុវេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយបុគ្គលឯណាភ្នំលោកនេះបានសិក្សា
នូវសិល្បសាស្ត្រគឺសិក្សាវិជ្ជាដំរី សិក្សាវិជ្ជាសេះ សិក្សាវិជ្ជាធ្វើថ សិក្សា
វិជ្ជាខាងបាញ់ សិក្សាវិជ្ជាហាត់រៀនអាវុធខាំដំពួង ឬមានគម្រិះចេះដឹង
សព្វសារពើក្តី ឬបានសិក្សាធម៌ក្នុងលទ្ធិសមណក្រាហ្មណ៍ ដែលបដិ-
បត្តិសេចក្តីសុខ សូម្បីបុគ្គលនោះ បានលាភយស្តសម្ភោធម្ហន ដោយ
ហេតុដែលបានពីព្រោះវិជ្ជាផ្សេងៗនោះក្តី តថាគតចំនុចជាប្រពៃ ត្បិត
ឃើញថាជាចំណេះទំនាប ជាចំណេះរបស់អ្នកស្រុកបុថុជ្ជទក្រាស់ដោយ
កិលេសមិនមែនជាចំណេះវិជ្ជារបស់ព្រះអរិយៈ មិនមែនជាកិច្ចប្រកបដោយ
ប្រយោជន៍មិនមែនជាទឹកម្ចាត់ វាត់កំបាយតាមកិលេសឲ្យស្អើង ។

បើបុគ្គលឯណាបានសិក្សានូវ សីលសិក្ខា ចេត្តសិក្ខា
បញ្ញាសិក្ខា ត្រាតឆ្លុះឆ្លុះយល់វិន័យញ្ញាយ្យធម៌ទាំងពួង អាចលល្អង
កាត់ចំណងកងកិលេសឲ្យរលត់ តថាគតពោលថាជាកិច្ច សិក្សាដ៏
ប្រពៃគ្នាឧប្បសើរជាង រួចនូវបេតក្តីទុក្ខទល់កង្វល់ ទោមនស្សសោយ
សោក បានដល់ត្រូវព្រះអរិយមគ្គនូវព្រះនិព្វាន ឈ្មោះហៅថា សិក្ខា
ទុត្តរិយ ជាកិច្ចទី ៤ ។

កិក្ខុវេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឯណាក្នុងលោកនេះដែលបាន
 បម្រើបរមក្រសត្រខត្តិយត្រកូលក្តី ឬបានបំរើសេនាបតី សេដ្ឋីតហបតី
 នូវជនានុជនធម្មចតាំងពួងក្តី ឬបានបម្រើសមណនូវព្រាហ្មណ៍ដែលប្រព្រឹត្ត
 ខុសចាស់ទឹងផ្លូវសមាបដិបត្តិក្តី សូម្បីបុគ្គលនោះបានលាភយសឧត្តមខ្ពស់
 ព្រោះបម្រើ គឺជាគតក៏មិនសរសើរថាជាប្រពៃយើញថាជាផ្លូវបម្រើដោយ
 ទំនាប ជាបេសកក្រសួកបុគ្គលដែលធ្ងន់ដោយកិលេស មិនជាផ្លូវ
 បដិបត្តិរបស់ព្រះអរិយៈ មិនជាទំរលត់ទុក្ខពោលគឺព្រះនិព្វាន ។

តែថាបើបុគ្គលឯណា មានចិត្តជ្រះថ្លាស្នេហាគឺជាគតនិងព្រះសាវក
 ដែលជាសិស្សនុសិស្សគឺជាគតឯណា ១ ហើយចូលមកបម្រើឲ្យប្រើជា
 ឧបដ្ឋាកពុំគិតលំបាកនឿយកាយខំខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីបដិបត្តិយកពាក្យ
 ប្រដៅកម្ចាត់បង់នូវឧបកិលេស កុំឲ្យសេសសល់បានដល់ព្រះអរិយមគ្គ
 នូវវិបត្តិផុតចាកទុក្ខទោមនស្សសោយសោក មានព្រះនិព្វានជាទំរលត់
 ទុក្ខ គឺជាគតចាត់ថាជាកិច្ចបម្រើដ៏ប្រពៃ គ្មានអ្វីប្រសើរលើស ឈ្មោះថា
 ចារិចរិយា នុត្តរិយ ជាកិច្ចទី ៥ ។

កិក្ខុវេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឯណាក្នុងលោកនេះមានចិត្តពូក
 ដល់ល.ភ រាំងពូងគឺ បុត្រក្តី ភរិយាក្តី ទោះយោបីវត្ថុនោះមានវិញ្ញាណក្តី
 ឥតវិញ្ញាណក្តីឬនឹកពូកដល់សមណៈនូវព្រាហ្មណ៍ ដែលប្រព្រឹត្តតិកខុស
 ពុំត្រង់ត្រូវជាផ្លូវ មិនឆ្លាតដ្ឋក្តី សូម្បីបុគ្គលនោះនឹកដល់ហើយបាត់វិវាទ

នាំមកនូវសេចក្តីក្សានុបត្តិឥតកង្វល់ ទោះតថាគតក៏មិនយល់ថាជាប្រពៃ
 ឃើញថាដែលនឹករឭកដល់ដូច្នេះនេះជាធម្មតា អ្នកស្រុកបុព្វជនប្រកបនូវ
 កិលេសជាតិច្នៃដ៏ទៃទាប មិនជាតិច្នៃរបស់ព្រះអរិយៈ មិនជាទឹកម្ចាត់បង់នូវ
 រាគៈ ទោសៈ មោហៈ បើបុគ្គលឯណាមានចិត្តជ្រះថ្លាជឿជាក់ក្នុងព្រះ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ហើយមានមោទនានឹករលឹកដល់ ព្រះបរមតុល្លា ធិតុណា
 នូវព្រះសាវក ជាអ្នកប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃអ្នកប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ត្រឹមត្រូវ
 ទើបចាត់ជាផ្លូវសមាសតិដែលនាំបញ្ចេញមុតថ្វាអាចកាប់ផ្តា រោគាទិកិលេស
 គ្មានសល់ បានដល់នូវព្រះអរិយមគ្គ មានព្រះនិព្វានជាបរិយាយាសានបាននូវ
 បរមសុខ សេចក្តីទុក្ខទោមស្សសោយសោកក៏រលត់ តថាគតចាត់ទុកថា
 ជាតិច្នៃប្រសើរ គ្មានសេចក្តីដែលរឭកនឹកដល់អ្វីប្រពៃលើស ឈ្មោះហៅ
 ថា អនុស្សតានុត្តរិយ ជាតិច្នៃទី ៦ ។

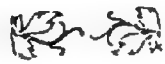
សម្តេចព្រះពិធីតាជាអម្ចាស់ ទ្រង់ត្រាស់ទេសនាព្រះសូត្រនេះ
 ចប់កាលណា ទើបទ្រង់សម្តែងនូវនិគមនាថាដូច្នេះ ត្រាស់ថាធម្មជាតិជា
 ចល្លិតទាំងឡាយរមែងទស្សនាការ ដែលត្រូវទស្សនាដ៏ប្រពៃដែលគ្មាន
 ធ្លាក់ប្រសើរលើស រមែងសវនាការស្តាប់សព្វដ៏ប្រពៃដែលគ្មានអ្វីប្រសើរ
 លើស រមែងស្វែងលាភដ៏ប្រពៃដែលគ្មានអ្វីប្រសើរលើស រមែងសិក្សា
 នូវធម៌ដ៏ប្រពៃដែលគ្មានធម៌ចូរដទៃមកលាយឡំ រមែងនៅបម្រើបុគ្គល
 ដ៏គួរសមបម្រើ ដែលគ្មានអ្វីប្រសើរលើស រមែងនឹករឭកដល់បុគ្គលដ៏គួរ

រព្វកដែលគ្មានអ្វីប្រសើរលើស រមែងរម្ងាប់ដោយសេចក្តីប្រសើរស្ងាត់ខ្ញុំច្រក
 កាត់ឲ្យដល់នូវ អមតម ហា និព្វាន ជាបណ្ឌិតរមែងមានគិតណាស់ក្នុង
 សេចក្តីមិនប្រមាទ ជាអ្នកសម្រួលនូវស្រ្តីយប្រកបដោយនូវ សីល សមាធិ
 បញ្ញា បច្ចេន្ត បានលុះនូវធម៌ជាទីរំលត់ទុក ។

ចប់សេចក្តីព្រះពុទ្ធដីកាអនុត្តរិយសុត្ត ដែលទ្រង់សម្តែង ។

នឹងថ្ងៃនេះអធិប្បាយតាមក្រសែព្រះបរមពុទ្ធារាម សូមឲ្យលំដាប់ នេះ
 ជាគិដនឯណាដែលមានចិត្តជ្រះថ្លាប្រាថ្នាឲ្យដល់នូវនិព្វាន ហើយប្រព្រឹត្ត
 ខ្លួនឲ្យមានជាឧបនិស្ស័យ លុះតែប្រកបដោយអនុត្តរិយ រាំង ៦ ប្រការ
 ហើយអាចកាប់ផ្តាច់នូវកិលេស គ្មានសេសសល់ ទើបបានដល់នូវព្រះ
 និព្វាន តែថាបើមានសេចក្តីប្រមាទមិនខំសង្វាតលះឲ្យជ្រះ នូវកងកិលេស
 ប្រហែសថាចាំចាស់សិន បំភិតធ្វើបង្ខំ បុគ្គលដែលគ្មានការម្នាក់ដូច្នេះ
 ឈ្មោះហៅថាប្រមាទ គ្រឿតកិលេសគឺកតៈ ទោសៈ មោហៈ នេះ ដែល
 នឹងបានស្តាប់ស្រាលស្តើង ក៏ចំពោះតែបុគ្គលដែលមានបតិសម្បជញ្ញៈ
 មានវិរិយៈ គឺព្យាយាមបន្ទោបង់មិនបង្ខំថាថ្ងៃណា បុគ្គលដែលមានឧស្សាហ៍
 ដូច្នេះ ឈ្មោះហៅថាមានសេចក្តីមិនប្រមាទ ឯបុគ្គលដែលបានដល់នូវ
 ព្រះនិព្វានជាទីបរមសុខដ៏ប្រសើរនោះ ចំពោះមានតែបុគ្គល ៣ ជំពូក
 គឺសម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ១ ព្រះបរិច្ចកពុទ្ធ ១ ព្រះអរិយសាវកព្រះពុទ្ធ ១
 លោកទាំងអម្បាលនេះសុទ្ធតែធ្លាប់បាន គឺព្យាយាមកោសល្យនូវកិលេស

គឺព្រះ ពោសៈ មោហៈ ជាអនេកជាតិទើបបានសម្រេចមគ្គផលបានដល់
នូវព្រះនិព្វាន នឹងបានធ្វើតែម្តងបានក៏ទេ ហេតុនេះគួរតែពួកពុទ្ធសាស-
និកជន ដែលជឿជាក់ក្នុងព្រះបរមពុទ្ធសាសនា ហើយមានប្រាថ្នាឱ្យរួច
ចាកទុក្ខខាំងឆ្គង គួរឲ្យធ្វើសីល សមាធិ បញ្ញាឱ្យហ្មត់ចត់ ទើបបានរលត់
ផុតហាកទុក្ខ បើថាពុំអាចធ្វើខ្លួនឱ្យមានឧបនិស្ស័យជាអរិយបុគ្គល រឺ
សេចក្តីទុក្ខទល់គោមនស្សឧបទ្វីវន្តរាយ រមែងមានដល់កាយ មិនចេះផុត
បានជាស្តេចព្រះសុគតទ្រង់ត្រាស់ថា បើនរជាតិជនឯណាបដិបត្តិតាមពុទ្ធ
សាសនាវាទ ពុំលំអៀងបុគ្គលនោះ ជាទៀងនឹងបានដល់បរមសុខ គឺ
ព្រះនិព្វានដ៏មហាប្រសើរ ពោធិនាមកជាសន្និដ្ឋានថា ដោយសង្ខេប
តែប៉ុណ្ណោះ ។

រតនត្រ័យបូជា

ព្រះគ្រូមិលប្បញ្ញា អ៊ុម-ស៊ីរ

អាចារ្យព្រះរាជបណ្ឌិតយកម្ពុជា បានរៀបរៀង

រតនត្រ័យបូជា

រឿងបូជាសក្ការៈដល់ព្រះរតនត្រ័យ និងថ្វាយទេយ្យទានផ្សេងៗ

ថ្វាយសក្ការៈដល់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ថា

ឥមំនា សក្ការេន តុទ្ធី អភិបូជយាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមបូជាចំពោះនូវព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ដោយគ្រឿងសក្ការៈ
មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

ថ្វាយសក្ការៈដល់ព្រះធម៌ជាម្ចាស់ថា

ឥមំនា សក្ការេន ធម្មំ អភិបូជយាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមបូជាចំពោះនូវព្រះធម៌ជាម្ចាស់ ដោយគ្រឿង
សក្ការៈមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

ថ្វាយសក្ការៈដល់ព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ថា

ឥមំនា សក្ការេន សង្ឃំ អភិបូជយាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមបូជាចំពោះនូវព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ ដោយគ្រឿង
សក្ការៈមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

សម្តែងអំពីភត្ត ១៤ ប្រការ

បើឧបាសកឧបាសិកា មានបសាទសទ្ធា គឺសេចក្តីជ្រះថ្លាកើត
ឡើងក្នុងសន្តាន មានប្រាជ្ញា និង ថ្វាយនូវភត្តទាំង ១៤ ថ្វាយភត្ត
ប្រការឯណាមួយ ក៏បាន តាមប្រាជ្ញា ។

ឯភត្តទាំង ១៤ នោះគឺ ៖

១-សង្ឃភត្ត ថ្វាយនូវភត្តដល់សង្ឃទាំងពួង,

២ ឧទ្ទេសភត្ត ថ្វាយនូវភត្តដល់ភិក្ខុ ១ អង្គ ឬ ២ អង្គ ឬ ៣ អង្គ
ជាដើម តាមពាក្យដែលសង្ឃ សម្តែងឲ្យ,

៣-និមន្តនភត្ត ថ្វាយនូវភត្តដល់ភិក្ខុ ដែលខ្លួននិមន្តមកហើយ
ប្រគេន,

៤-សលាភត្ត ថ្វាយនូវភត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលខ្លួន
សរសេរឈ្មោះក្នុងស្លាកហើយចាប់,

៥-បត្តិភត្ត ថ្វាយនូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃក្នុងសក្តបក្ស គឺចំ-
ណែកខាងខ្មៅ ឬ កាឡបក្ស គឺចំណែកខាងរោច តែក្នុង ១ បក្ស ប្រគេន
តែ ១ថ្ងៃ មិនមានកំណត់ថ្ងៃណា,

៦ ឧទោសថភត្ត ថ្វាយនូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃ ក្នុងថ្ងៃឧទា-
សថកាល,

៧. តាមដំណើរការកត់ត្រា ថ្វាយទូរកត្តាដល់ភិក្ខុសង្ឃក្នុងថ្ងៃ ១ កើត ឬ ១
រោច,

៨. អាគន្ធកតត្តា ថ្វាយទូរកត្តាដល់ភិក្ខុសង្ឃ រៀបមកដល់,

៩. តម្កល់កតត្តា ថ្វាយទូរកត្តាដល់ភិក្ខុសង្ឃ ដែលមានដំណើរ ទ័ង
នៅកាន់ទីណាមួយ,

១០. តិលានកតត្តា ថ្វាយទូរកត្តាដល់ភិក្ខុសង្ឃដែលមានជំងឺ ។

១១. តិលាធុបដ្ឋាកតត្តា ថ្វាយទូរកត្តាដល់ភិក្ខុសង្ឃ ជាអ្នក
រក្សាជំងឺ,

១២. ធិច្ចកតត្តា ថ្វាយទូរកត្តាជាធិច្ចដល់ភិក្ខុសង្ឃ,

១៣. តុដិកកតត្តា ថ្វាយទូរកត្តាដល់ភិក្ខុសង្ឃនៅទីលំនៅ មាន
ក្នុងជម្រក (កត្តានេះហៅបានតាមឈ្មោះទីកន្លែងដែលសង្ឃនៅ)

១៤. វារកតត្តា ថ្វាយទូរកត្តាដល់ភិក្ខុសង្ឃ ដោយចាត់ជម្រក ។

ឯកត្តនាំដំ ១៤ ប្រការនេះ បើពាយកប្រាថ្នាទ័ងថ្វាយកត្តា
ឯណាមួយ ឲ្យដាក់ឈ្មោះកត្តានោះ ត្រង់បាលីដែលរង់ក្រចកយ៉ាងនេះ

(   ) ទុក នោះចុះ ។

ឧទាហរណ៍ តស្ស ភក្កវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស
(បីបី) ។

អយំ នោ កន្តេ បិណ្ឌាចារឹតោ ធម្មិកោ ធម្មលទ្ធោ
 ធម្មេនេវ ឧប្បាទិតោ មាតាបិតុអាទិតេ កុណាវន្តេ
 ឧទ្ទិស្ស (ឥត្តន្ទាមំ) សបរិក្ការំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សំយស្ស
 ទេម តេ កុណាវន្តាទយោ (ឥត្តន្ទាមំ) អត្ថនោ សន្តតំ
 វិយ មញ្ញមាធា អនុមោទន្តុ អនុមោទិត្វាន យជិត្តត-
 សម្បត្តិហិ សមិជ្ឈន្តុ សព្វទុក្ខា បមុញ្ជន្តុ ឥមិនានិស្ស-
 រន្តន ទុតិយម្បិ, តតិយម្បិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ រឺចង្អាន់បិណ្ឌបាត នៃ
 យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ កើតឡើង
 ដោយធម៌ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សូមឧទ្ទិសចំពោះដល់លោកអ្នកដ៏មានគុណ
 ទាំងឡាយ មានមាតានិងបិតាជាដើម ហើយយើងខ្ញុំទាំងឡាយ (វេទន្ត
 កត្តមានប្រការនេះជាឈ្មោះ) ព្រមទាំងបរិក្ការដល់ ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធ
 ជាប្រធាន សូមលោកអ្នកដ៏មានគុណទាំងឡាយ មានមាតានិងបិតាជា
 ដើមនោះ ចូរសម្គាល់ (នូវកត្តមានប្រការនេះជាឈ្មោះ) ថាដូចជារបស់
 នៃខ្លួន ហើយចូរអនុមោទនាយកចុះ លុះអនុមោទនារួចហើយ ចូរឲ្យ
 រួចរងេះចាកទុក្ខទាំងពួង ឲ្យបានសម្រេចដោយសម្បត្តិទាំងឡាយ ពា
 ប្រការ គឺសម្បត្តិមនុស្ស ១, សម្បត្តិទេវតា ១, សម្បត្តិព្រះនិព្វាន ១

ដោយសមគួរតាមសេចក្តីប្រាថ្នា របស់លោកអ្នកដ៏មានគុណទាំងឡាយ
នោះចុះ ដោយអំណាចផលានិសង្ស ដែលហូរជូនមកមិនដាច់នេះហោង ។

អស់វារៈ ២ ដង ផង, អស់វារៈ ៣ ដង ផង ។

(ត្រង់បទថា ឥតុន្នាមំ នោះត្រូវបញ្ចូលឈ្មោះកត្តតាមប្រាថ្នា) ។

បើថ្វាយចតុបច្ច័យជាសង្ឃទានចាំជូន្នៈ

មយំ កន្តេ ឥមេ ចត្តារោ បច្ចុយេ ឥនានេត្វា
សំយស្ស ទេម សាធុ កន្តេ សំយោ ឥមេ ចត្តារោ
បច្ចុយេ បដិក្កណ្ឌតុ អម្ពាភំ ធីយវត្ថំ អត្តាយ ហិតាយ
សុខាយ ។ ទុតិយម្បិ, តតិយម្បិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បាននាំនូវបច្ច័យទាំងឡាយ ៤ នេះ មកដកល់ទុកក្នុងទីនេះ ហើយថ្វាយ
ដល់ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃចូរទទួលយក នូវ
បច្ច័យទាំងឡាយ ៤ នេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បី
សេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអន្លើនទៅហោង ។

អស់វារៈ ២ ដងផង, អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

ថ្វាយចតុបច្ច័យដល់ភិក្ខុមួយរូបចាំជូន្នៈ

មយំ កន្តេ ឥមេ ចត្តារោ បច្ចុយេ ឥនានេត្វា
អាយស្មតោ ទេម សាធុ កន្តេ អាយស្មា ឥមេ បច្ចុយេ

បដិក្កណ្ឌតុ អម្ពាភំ ជីយរត្ថំ អត្តាយ ហិតាយ
សុខាយ ទុតិយម្បិ តតិយម្បិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះករុណាម្ចាស់ដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បាននាំនូវបច្ច័យទាំងឡាយ ៤ នេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមថ្វាយដល់
ព្រះករុណាម្ចាស់ដ៏មានអាយុ, បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណា
ទទួលយកនូវបច្ច័យទាំងឡាយនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រ-
យោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយអស់កាលជាអន្លើន
ទៅហោង ។

អស់វារៈ ២ ដងផង, អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

ថ្វាយកបិនទានដល់ព្រះសង្ឃចាំដូច្នេះ

ឥមំ ទុស្សំ កកបិនចីវរំ សំយស្ស ទេម ទុតិយម្បិ
តតិយម្បិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយសូម
ថ្វាយនូវសំពត់នេះ ជាសំពត់ដើម្បីកបិនចីវរ ដល់ព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ ។

អស់វារៈ ២ ដងផង, អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

ថ្វាយគ្រឿងបរិក្ខារជាបរិវារកបិនចាំដូច្នេះ

យេនម្ពាភំ កកបិនំ កហិតំ កកបិនានិសំសានិ
តស្សេវ ទេម ទុតិយម្បិ តតិយម្បិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ រីកបិននៃយើងខ្ញុំទាំង
 ឡាយ គឺលោកម្ចាស់អង្គណា បានទទួលកាន់យកហើយ យើងខ្ញុំទាំង-
 ឡាយ សូមថ្វាយនូវគ្រឿងបរិក្ខារ ជាបរិវារនៃកបិនទាំងឡាយ ដល់
 លោកម្ចាស់អង្គនោះឯង ។

អស់វារៈ ២ ដងផង, អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

សំពត់ ៧ ប្រការដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតទុកឲ្យ ជាសំពត់
 សមណបរិក្ខារនោះ គឺសំពត់ត្រ័យចីវរ ១ សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង ១
 សំពត់សម្រាប់ប្រាប់អង្គុយ ១ សំពត់សម្រាប់ក្រាលជាកម្រាល ១ សំពត់
 សម្រាប់គ្របបួស, គ្របដំបៅ ១ សំពត់សម្រាប់ជូតមុខ គឺកន្សែង ១ សំពត់
 តូច ឬ ធំជាងប្រមាណហៅថា សំពត់បរិក្ខារចោទ្យៈ ១ បញ្ចូលសំពត់
 សម្រាប់ត្រងទឹក ១ សំពត់ចំណាំវស្សា ១ និងសំពត់អច្ឆេតចីវរ ១ ថែម
 ទៀតជា ១០ ។

សំពត់ទាំង ១០ ប្រការនេះ បើទាយកប្រាជ្ញា នឹង ថ្វាយសំពត់ណាមួយ
 ដល់ព្រះសង្ឃ តែសំពត់នោះមានតែ ១ គ្រែ ឬ ១ ផ្ទះ ត្រូវឲ្យយកឈ្មោះ
 សំពត់នោះជាបាលី ឯកវចនៈ មកដាក់បញ្ចូលវេរ ដូចមានសំណៅ
 ទុកខាងមុខនេះ ទាំង ១០ ប្រការគឺ :

១- ឥមំ តិចីវរំ នូវគ្រែចីវរនេះ ។

២- ឥមំ វស្សិកសាជិកំ នូវសំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងនេះ ។

៣- សម្តី ធិសីទធំ នូវសំពត់សម្រាប់ប្រាប់អង្គុយនេះ,

៤- សម្តី បច្ចុត្តរណាំ នូវសំពត់សម្រាប់ក្រាលនេះ,

៥- សម្តី កណ្តាប់ដីធ្លាធំ នូវសំពត់សម្រាប់គ្របបួស, គ្រប
ដំបៅនេះ,

៦- សម្តី មុខបុត្តាធនោឡ៍ នូវសំពត់សម្រាប់ជួតមុខត្រីកន្សែង
នេះ,

៧- សម្តី បរិក្ខារធនោឡ៍ នូវសំពត់ភ្ជួរ ឬ ធំជាងម្រមាណជា
បរិក្ខារនេះ,

៨- សម្តី បរិស្សាវរំធំ នូវសំពត់សម្រាប់ត្រង់ទឹកនេះ,

៩- សម្តី វស្សាវរំសិកំ នូវសំពត់ចំណាំវស្សានេះ,

១០- សម្តី អច្ឆេត្តចីវរំ នូវសំពត់អច្ឆេត្តចីវរំនេះ, ។

សំពត់ទាំង ១០ ប្រការនេះ បើត្រូវការនឹងវេចថ្វាយសំពត់ណាមួយ
ឲ្យយកឈ្មោះសំពត់ដែលបានសំណៅទុកនោះ មកដាក់ក្នុងបាលីដែល
សម្រាប់សូត្រវេរ ត្រង់កន្លែងដែលមានវង់ក្រចកទុកនៅនោះស្រាប់ ។

មយំ កន្ថេ សម្តី (តិចីវរំ) ឥណ្ឌេត្វា សំយស្សនេម
សាធុ កន្ថេ សំយោ សម្តី (តិចីវរំ) បដិគ្គណ្ឌាតុ អម្ពាតំ
ធីយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្បំ តតិ-
យម្បំ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយបាន
នាំមកនូវ (ត្រ័យចីវរ) នេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមថ្វាយដល់ព្រះសង្ឃ
បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ សូមព្រះសង្ឃចូរទទួលយកនូវ (ត្រ័យចីវរ)
នេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការ
ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអវិន័យទៅហោង ។

អស់វារៈ ២ ដងផង, អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

សំពត់ទាំង ១០ ប្រការនេះ បើប្រាថ្នាទាំងឡាយសំពត់ណាមួយដល់
ព្រះសង្ឃ តែសំពត់នោះមានច្រើនត្រ័យ ឬ ច្រើនផ្នត់ ត្រូវឱ្យឈ្មោះសំពត់
នោះជាបាលី ពហុវចនៈ មកដាក់បញ្ចូលវេរ ដូចមានសំណៅទុកនៅខាង
ក្រោមនេះស្រាប់ ។

១- ឥមាធិ តិចីវរាធិ នូវសំពត់ត្រ័យចីវរទាំងឡាយនេះ,

២ ឥមា វស្ស័កសាធិកាយោ នូវសំពត់សម្រាប់ឆ្លុតទឹក
ភ្លៀងទាំងឡាយនេះ,

៣ ឥមាធិ ធិសីទធាធិ នូវសំពត់សម្រាប់ច្រាប់អង្គុយទាំង-
ឡាយនេះ,

៤- ឥមាធិ បច្ចុត្តរណាធិ នូវសំពត់កម្រាលទាំងឡាយនេះ,

៥- ឥមាធិ កណ្តុបជិដ្ឋាធិធិ នូវសំពត់សម្រាប់គ្របឬស
គ្របជំរៅទាំងឡាយនេះ,

៦-ឥសានិ មុខបុញ្ញនោឡានិ នូវសំពត់សម្រាប់ជួតមុខ
ទាំងឡាយនេះ,

៧-ឥសានិ បរិក្ខារោឡានិ នូវសំពត់បរិក្ខារទាំងឡាយនេះ,

៨-ឥសានិ បរិស្សាវណានិ នូវសំពត់សម្រាប់ត្រង់ទឹកទាំងឡាយ
នេះ ។

៩-ឥសា វស្សាវសិកាយោ នូវសំពត់ចំណាំវស្សាទាំងឡាយ
នេះ ។

១០-ឥសានិ អច្ឆេតិវរាជំ នូវសំពត់អច្ឆេតិវរទាំងឡាយ
នេះ,

ឯសំពត់ទាំង ១០ប្រការនេះ បើត្រូវការនឹងវេសំពត់ណាមួយឱ្យយក
ឈ្មោះសំពត់នោះដាក់ក្នុងបាលី សម្រាប់សូត្រវេទនាមុខនោះចុះ ត្រង់
កន្លែងដែលមានវង់ក្រចកនោះស្រាប់ ។

ថ្វាយសំពត់ដូចទឹកភ្លៀងថា

មយំ កន្ថេ (ឥសា វស្សិកសានិ កាយោ) ឥសានេត្វា
សំយស្សនេម សាធុ កន្ថេ សំយោ (ឥសា វស្សិកសានិ
កាយោ) បដិក្កណ្ឌតុ អម្ពាតំ ជ័យរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ
សុខាយ ។ ទុតិយម្បិ តតិយម្បិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ

បាននាំមកនូវ (សំពត់សម្រាប់ឆ្លុះទឹកភ្លៀងទាំងឡាយនេះ) មកតម្កល់
 ទុកក្នុងទីនេះ សូមថ្វាយដល់ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម
 ព្រះសង្ឃចូរទទួលយក នូវ (សំពត់សម្រាប់ឆ្លុះទឹកភ្លៀងទាំងឡាយនេះ)
 ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការ
 ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអវ័ន្តទៅហោង ។

អស់វារៈពីរដងផង, អស់វារៈបីដងផង ។

ថ្វាយសង្ឃទានហិ

មយំ កន្តេ សមាធិ ខាននីយកោជនីយាធិនិ សន្នេត្តា
 សំយស្សនេម សាធុ កន្តេ សំយោ សមាធិ ខាននីយ-
 កោជនីយាធិនិ បដិក្កណ្ឌតុ អម្ពានំ ធិយរត្តំ អត្ថាយ
 ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្សិ តតិយម្សិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះអម្ពានសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
 បានភាក់តែងនូវវត្ថុទាំងឡាយមានខាននីយកោជនីយាហារ គឺបង្អែមនិង
 ចម្កាបជាដើមនេះ ហើយបង្ហាត់មកថ្វាយដល់ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពីរ
 សង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃចូរទទួលយកនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានបង្អែម
 និងចម្កាបជាដើមនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេច
 ក្តីសុខគ្រប់ប្រការ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយអស់កាលជាអវ័ន្តទៅហោង ។

អស់វារៈពីរដងផង, អស់វារៈបីដងផង ។

ប្លាយគណនាទានបិ

មយំ កន្តេ ឥមាទំ ខាទនីយកោជនីយាទីនិ សង្ខេត្វា
 សីលវន្តានំ ទេម សាធុ កន្តេ សីលវន្តោ ឥមាទំ
 ខាទនីយកោជនីយាទីនិ បដិក្កណ្ឌតុ អម្ពាភំ ទីយវត្ថុ
 អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្បិ តតិយម្បិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះករុណាម្ចាស់ទាំងឡាយ ដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំង
 ឡាយបានតាក់តែង នូវវត្ថុទាំងឡាយមានខាទនីយកោជនីយា ហារគីបង្គ្រួម
 និង ចម្លាប់ជាដើមនេះ ហើយបង្ហាត់មកថ្វាយដល់លោកម្ចាស់អ្នកមាន
 សីលទាំងឡាយ បពិត្រព្រះករុណាម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោក
 ម្ចាស់អ្នកមានសីលទាំងឡាយ ចូរទទួលយកនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានបង្គ្រួម
 និងចម្លាប់ជាដើមនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បី
 សេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែង
 ទៅហោង ។

អស់វារៈពីរជន័ផន័ អស់វារៈបី ជន័ផន័

ប្លាយបាដិបុគ្គលិកទានបិ

មយំ កន្តេ ឥមាទំ ខាទនីយកោជនីយាទីនិ សង្ខេត្វា
 សីលវតោ ទេម សាធុ កន្តេ សីលវ ឥមាទំ ខាទនី-

យកោជនីយាជិនី បដិគ្គណ្ហាតុ អម្ពាភំ ជីយរត្តំ

អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្បំ តតិយម្បំ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះករុណាម្ចាស់ដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយបាន
តាក់តែងនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានខាងនីយកោជនីយាហារ គឺបង្អែម និងចម្អាប
ជាដើមនេះ ហើយបង្ហាត់ចូលមកថ្វាយព្រះករុណាម្ចាស់ បពិត្រព្រះករុណា
ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកអ្នកមានសីល ចូរទទួលយកនូវវត្ថុទាំងឡាយ
មានបង្អែម និងចម្អាបជាដើមនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍
ដើម្បីសេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអវិជ្ជន៍
ទៅហោង ។

អស់វារៈពីរជង្គង់, អស់វារៈបីជង្គង់ ។

ប្លាយអង្គរហិ

មយំ កន្តេ សមាជិតណ្ហាលាជិនី សធានេត្វា សំយស្ស
នេម សាធុ កន្តេ សំយោ សមាជិតណ្ហាលាជិនី បដិគ្គណ្ហាតុ
អម្ពាភំ ជីយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្បំ
តតិយម្បំ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយបាន
នាំមកនូវអង្គរទាំងឡាយនេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ ហើយសូមថ្វាយដល់
ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃចូរទទួលយក

នូវអង្គរទាំងឡាយនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បី
សេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្គឆ្លងទៅ
ហោង ។

អស់វារៈពីរដងផង, អស់វារៈបីដងផង ។

ថ្វាយផ្ទៃឈើផ្សេងៗហ៊ា

មយំ កន្តេ ឥមា និ នាធានលា និ ឥនា នេត្វា សំយស្ស
នេម សាធុ កន្តេ សំយោ ឥមា និ នាធានលា និ បដិក្កុល្លា-
តុ អម្ពា កំ ធិយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិ-
យម្បិ តតិយម្បិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយបាន
នាំមកនូវផ្ទៃឈើផ្សេងៗទាំងឡាយនេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមថ្វាយ
ដល់ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃចូរទទួល
យក នូវផ្ទៃឈើផ្សេងៗទាំងឡាយនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រ-
យោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់
កាលជាអង្គឆ្លងទៅហោង ។

អស់វារៈពីរដងផង, អស់វារៈបីដងផង ។

វេរគ្រឿងសេសាលនៈតទៅ

បើថ្វាយរោងឧបោសថថា

មយំ កន្ថេ(ឥមំ ឧបោសថាភារំ)ការេត្វា ចាតុទ្ធិសស្ស
 ភិក្ខុសំយស្សនេម សាធុ កន្ថេ ភិក្ខុសំយោ (ឥមំ ឧ-
 បោសថាភារំ) បដិក្កណ្ឌតុ អម្ពាភំ ធិយរត្តំ អត្ថាយ
 ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្បិ តតិយម្បិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយបាន
 ចាត់ចែងធ្វើ នូវ (រោងសម្រាប់ធ្វើនូវឧបោសថនេះ) ហើយសូមថ្វាយដល់
 ព្រះភិក្ខុសង្ឃដែលមកអំពីទិសទាំង ៤ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម
 ព្រះភិក្ខុសង្ឃចូរទទួលយក នូវ (រោងសម្រាប់ធ្វើនូវឧបោសថនេះ) ដើម្បី
 សេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការដល់
 យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអវិន្តរទៅហោង ។

អស់វារៈពីរដងផង, អស់វារៈបីដងផង ។

បើថ្វាយសាលាថា

ឥមំ សាលំ នូវសាលានេះ ។

ថ្វាយកប្បិយកុដិថា

ឥមំ កប្បិយកុដី នូវកប្បិយកុដិនេះ ។

ប្លាយកុដិតូចហិ

ឥមំ កុដិតូចហិ នូវកុដិតូចនេះ ។

ប្លាយកុដិតំហិ

ឥមំ វិហារំ នូវកុដិតំនេះ ។

ប្លាយបង្គំហិ

ឥមំ វត្ថុកុដិតំ នូវបង្គំនេះ ។

បើប្រាថ្នានឹងវេសាលាភ្នំ កប្បិយកុដិតុំ កុដិតូចភ្នំ កុដិតំភ្នំ បង្គំភ្នំ
ទាំង ៥ យ៉ាងនេះ នឹងថ្វាយរបស់ណាមួយឲ្យយករបស់នោះ ទាំងបាលី
ទាំងសម្រាយ មកដាក់ត្រង់កន្លែងដែលវង់ក្រចក ក្នុងបាលីដែលវេរពេន
ឧបាសថនោះហើយសូត្រវេរទៅចុះ ។

ប្លាយគុក្កាហិ

មយំ កន្តេ ឥមំ គុក្កាហិ ឥត្ថាទេស្វា ភិក្ខុសំយស្ស
ទេម សាធុ កន្តេ ភិក្ខុសំយេ ឥមំ គុក្កាហិ បដិក្ក-
ល្ហាតុ អម្ពាតំ ធិយរត្ថំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។
ទុតិយម្បី តតិយម្បី ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ

បាននាំមកនូវគុក្កណ្ណនេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមថ្វាយដល់ព្រះភិក្ខុ-
សង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះភិក្ខុសង្ឃចូរទទួលយក
នូវគុក្កណ្ណនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
សុខគ្រប់ប្រការ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអវ្យែងទៅហោង ។

អស់វារៈពីរដងផង, អស់វារៈបីដងផង ។

វេរគ្រឿងកេសជ្ជៈតទៅ

បើថ្វាយទឹកឃ្មុំហិ

មយំ កន្តេ (ឥមំ មជ្ជំ) ឥណទេត្វា ភិក្ខុសំយសង្ឃ
នេម សាធុកន្តេ ភិក្ខុសំយោ (ឥមំ មជ្ជំ) បដិក្កណ្ណា-
តុ អម្ពាតំ ធិយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។
ទុតិយម្បំ តតិយម្បំ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បាននាំមកនូវ (ទឹកឃ្មុំ) នេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមថ្វាយដល់ព្រះភិក្ខុ
សង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះភិក្ខុសង្ឃចូរទទួលយក
នូវ (ទឹកឃ្មុំ) នេះដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេច-
ក្តីសុខគ្រប់ប្រការ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអវ្យែងទៅហោង ។

អស់វារៈពីរដងផង អស់វារៈបីដងផង ។

បើនឹងថ្វាយប្រេងហិ

ឥម៍ តេលំ នូវប្រេងនេះ ។

បើថ្វាយទឹកអំពៅហ៊ា

ឥម៍ ដាងតំ នូវទឹកអំពៅនេះ ។

បើថ្វាយទឹកត្នោតហ៊ា

ឥម៍ តាលោងតំ នូវទឹកត្នោតនេះ ។

បើថ្វាយថ្នាំរក្សាពោតហ៊ា

ឥម៍ តិណ្ឌនកេសជ្ជំ នូវថ្នាំសម្រាប់រក្សាទុកមនុស្សឈឺនេះ ។

បើប្រាថ្នានឹងវេរ ប្រេងក្ដី ទឹកអំពៅក្ដី ទឹកត្នោតក្ដី ថ្នាំរក្សាទុកជំងឺក្ដី
ទាំង ៣ នេះ របស់ណាមួយ ឲ្យយកឈ្មោះរបស់នោះ ទាំងបាលី ទាំង
សម្រាយ មកដាក់ក្នុងបាលីដែលវេរទឹកឃ្មុំនោះ ត្រង់កន្លែងដែលវង់ក្រចក
នោះ ហើយសូត្រវេរទៅចុះ ។

វិធីដែលវេចតុបថ្វីយទាំង៤ ប្រការចប់ប៉ុណ្ណោះ ។

សេចក្តីដែលអ្នកអង្គម្ចាស់ វិជ្ជាធរាជានុរាជ អធិបតីក្រុមសមាគម
បណ្ណាសិស្សានុសិស្សសាលារដ្ឋបាលតុលាការខ្មែរ
សូត្រជាកាសាបារាំងនៅវិលាបូជានុរាជ អ្នកអង្គម្ចាស់ សិដ្ឋក
ក្រុមការ ជំនុំ-ម៉ឺន ធ្វើរាជការនៅ ព្រះរាជបណ្ណាល័យ
ប្រែជាកាសាខ្មែរ

សូមក្រាបបង្គំទូលព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិតលើត្បូង សូមជម្រាប
លោក ឡឺវេស៊ីដង់ សុប៉េរ៉េយ៉ែរ និងអស់លោក អស់អ្នកទាំងឡាយ ទាំង
ស្រី - ប្រុស ។

តាងនាមក្រុមសមាគមបណ្ណាសិស្សានុសិស្ស សាលារដ្ឋបាល-តុលា-
ការខ្មែរ និងតាងនាមមិត្តភក្តិទាំងអស់ ខ្ញុំទទួលកិច្ចមកថ្ងៃនេះសេចក្តីនៅ
ទីនេះ ចំពោះមុខសាមីអ្នកអង្គម្ចាស់សិដ្ឋក គឺដោយមានទុក្ខឆន់ណាស់ ដែល
ខ្ញុំភាបសេចក្តីស្តាយរបស់ខ្ញុំជាទីបំផុត ទៅនឹងសេចក្តីស្តាយរបស់មិត្ត
ទាំងប៉ុន្មាន ។

អ្នកអម្ចាស់ សិដ្ឋកនេះ ជាមនុស្សដែលគេចូលចិត្តរាល់គ្នា ព្រោះលោក
ស្រឡាញ់រាប់អានអ្នកតូចនិងអ្នកទាបថោក លោកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតែ
ម្យ៉ាងគឺសម្រាលនូវទុក្ខវេទនារបស់អ្នកក្រខ្វះ ហើយបានខំឈឺឆ្កាលជ្រោម
ជ្រែងការជំនួញរបស់ជាតិខ្មែរ តាមកម្លាំងលោកដែលធ្វើបាន ឯកិច្ច

វេលាដែលលោកតែម្យ៉ាងនោះ គឺធ្វើឲ្យក្រុងកម្ពុជាបានប៉ុប៉ងរុងរឿង ឲ្យ
 បណ្តាពស្ត្របានសេចក្តីសុខសប្បាយមិនក្រខ្វះ និងឲ្យបានសេចក្តីចម្រើន
 ដល់ជាតិ ព្រះអម្ចាស់សិង្គរាធិបតីស្តីសក្តិសមរាជកាយណាស់ មាន
 បែបសណ្ឋានសុខសាច់ និងព្រះសត្វព្រះវររាជបិតា គឺព្រះអង្គម្ចាស់ សុទ្ធា-
 វង្សទីអគ្គមហាសេនាធិបតី ដែលបានធ្វើការដ៏ប្រសើរគបតុណ្ហក្រុងកម្ពុជា
 និងក្រុងបារាំងសែស ព្រះអង្គម្ចាស់សិង្គរា មានកិរិយាសុភាពរាជសា ពះ
 រាយនិងអ្នកខ្វះខាត ហើយព្រះហឫទ័យល្អចម្រុះ ពេញជាកិច្ចរបស់
 ក្រសួង ទ្រង់បានធ្វើឲ្យខេមរជាតិទាំងឡាយយល់ច្បាស់ អំពីប្រយោជន៍
 នៃសេចក្តីប្រាស្រ័យយ៉ាងម៉ាងនឹងគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយដោយអំណាច
 គំនិតច្រើន និងតម្រិះវិជ្ជារបស់លោកនោះ ទ្រង់បង្កើតបានជាសមាគម
 ច្រើន ។

អ្នកអង្គម្ចាស់សិង្គរា ប្រសូតក្នុងសង្កាត់លេខ ៣ ក្រុងភ្នំពេញ នៅថ្ងៃ
 អាទិត្យ ១១ រោច ខែកប្រេជ ឆ្នាំច សេចក្តីស័កត្រូវនឹងថ្ងៃ ១១ ខែសេចក្តីម
 ឆ្នាំ ១៨៩៨ ជ.ព្រះរាជបុត្រាព្រះអង្គម្ចាស់រាជាវតី នរោត្តម សុទ្ធាវង្ស
 ទីអគ្គមហាសេនាធិបតី និងអ្នកមានសម្រេច កាលព្រះជន្មបាន៧ខែនោះ
 ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម ជាព្រះរាជអយ្យកោ និងព្រះម្ចាស់ឃ្លីបជា
 អយ្យកា យកទៅបំបាច់រក្សាក្នុងព្រះបរមរាជវាំងត្បូងមក ព្រះអយ្យ-
 កោ និង អយ្យការិយាល័យខ្លួនទៅ ។

កាលនៅពីកុមារនោះព្រះអយ្យកោ ទ្រង់មេត្តាពន់ពេកណាស់ហើយ
អ្នកនគរទាំងប៉ុន្មានដែលបានឃើញ ក៏ស្រឡាញ់គ្រប់គ្នា ។

ទ្រង់បានចូលសិក្សាក្នុងបឋមសាលាបារាំងសែស ហើយខំសង្វាត
ស្វាឡាយ លុះដល់បានថ្នាក់ទី១៧ ដល់មកក្នុងខែសីហាឆ្នាំ ១៩១២
ទ្រង់ចូលដេញប្រយោគ បានសញ្ញាបត្រ បឋមសិក្សាវិជ្ជាបារាំងខ្មែរហើយ
បានសិក្សានៅទៀតក្នុងសាលាកូលេសស៊ីស្តុរ៉ូតកំណត់ ២.៣ ឆ្នាំ ក៏ដេញ
ប្រយោគបានសញ្ញាបត្រ ទុតិយសិក្សាវិជ្ជាបារាំងខ្មែរទៀត រួចពីនោះទ្រង់
មានប្រាថ្នាចង់ឲ្យបានស្ថាប័នទាំងសាលាបារាំងគេទៅ ក៏បានសុំចូលសិក្សា
ក្នុងសាលាកូលេស សាស្ត្រល្អឡូបា នៅក្រុងព្រែនគរទៀត ហើយដល់មក
ខែសីហាឆ្នាំ ១៩១៤ ទ្រង់ដេញប្រយោគបានសញ្ញាបត្រ ប្រឹក្សាអឡេម៉ង់-
ខែរ៉េម៉េទៀត គឺពីនោះមកទ្រង់បានចូលធ្វើរាជការក្នុងក្រុមព្រះអាលកូណ
រួចពីនោះ រាជការចាត់ទៅធ្វើរាជការនៅប៊ុយរ៉ូ ទី ២ នាទីរាជការរេស៊ីដង់
សុបេរ៉ាយ៉ែរ និងនៅទីប៊ុយរ៉ូរាជការតំណាងរេស៊ីដង់ សុបេរ៉ាយ៉ែរ មកប្រប
សេនាបតីក្រសួងយុត្តិធម៌ខ្មែរ ។

គ្រាត្រាយមក ដោយទ្រង់មានប្រាថ្នានឹងសិក្សាឧត្តមវិជ្ជាទៀតនោះ
ទ្រង់បានប្រឡងចូលធ្វើជាសិស្សសាលារដ្ឋបាលគុណការខ្មែរ ទ្រង់ប្រឡង
ចូលជាប់លេខ១បានសិក្សាកំណត់ ២ ឆ្នាំហើយដោយសតិបញ្ញានិងសេចក្តី
ព្យាយាមយ៉ាងមាំម៉ះ ទ្រង់បានប្រឡងចេញជាប់លេខ ១ ទៀត គឺពីនោះ

មកទ្រង់បានតាំងជាអនុមន្ត្រីបម្រុងរាជការក្នុងដំណែងរាជការខ្មែរ ហើយ
ដាក់ឲ្យនៅក្រៅដំណែង ដើម្បីបំពេញមុខក្រសួងជាអធិបតីរងក្រុមព្រះ
កាលត្អូង និងជាអធិបតីព្រះករុណា ជាអម្ចាស់ជិតលើត្បូង ។

ក្រោយមកទៀតទ្រង់បានឡើងថ្នាក់ត ។ មក ជាអនុមន្ត្រីទី ២ និង
ទី ១ ចៅក្រសួងគ្រប់កន្លែងដែលទ្រង់បានធ្វើការមានសេចក្តី ស្រឡាញ់រាប់
អានគ្រប់គ្នា ហើយមានសេចក្តីសរសើរជាច្រើន ដោយទ្រង់មានគម្រិះ
ប្រាជ្ញាធ្វើរាជការត្រឹមត្រូវល្អ ។

កាលពីក្នុងខែសេចក្តី ឆ្នាំ ១៩២៦ ដោយទ្រង់ធ្វើរាជការមកឡើយ
ណាស់ ហើយដោយមានរោគធ្លាក់ពោះវៀនបាយទៅខាងក្រោមផងនោះ
ទ្រង់ក៏អ.ព.ធ ហើយបានសុំច្បាប់ឈប់ដោយមានសេចក្តីសន្សំមថាទៅថ្ងៃ
មុខនឹងបានចូលទៅធ្វើរាជការវិញ ប៉ុន្តែឯរោគនោះចេះតែចម្រើនធ្ងន់ឡើង
ចង្អុលម្តង ។ លុះដល់ទ្រង់ សុំអនុញ្ញាតឈប់ធ្វើរាជការ សម្រាកព្រះកាយ
ពលកំណត់ ៩ ឆ្នាំ ហើយទ្រង់បានស្តេចទៅយកខ្យល់អាកាសនៅមាត់
សមុទ្រនាទី ១ ហៅថាព្រែកក្តាតតាមសេចក្តីដែលគ្រូពេទ្យបានទូន្មានតែ
ព្រះរោគនោះ ចេះតែថែមធ្ងន់ឡើងឥតអាក់ ធ្វើឲ្យព្រះកាយថយកម្លាំង
ដុះជាប់ជាខ្លាំង ។

ឯសមាគមរបស់យើងខ្ញុំរាល់គ្នា នេះជាការកើតឡើង ព្រោះអ្នក
អង្គម្ចាស់សិទ្ធិក ទ្រង់បានផ្តើមសេចក្តីតាំងពីកាលទ្រង់នៅជាអ្នកវៀនក្នុង

សាលារដ្ឋបាលតុលាការខ្មែរម៉ែ ប៉ុន្តែក្នុងវេលានោះវតមានអ្នកជួយជ្រោម
 ជ្រែងឲ្យគ្រប់គ្រាន់បរិច្ចាគ ឯសេចក្តីដែលទ្រង់បានផ្ដល់នោះ មិនអាច
 ខានទៅសោះឡើយ គឺតពីនោះមកបានតិច ទ្រង់បានជួបនឹងមិត្តខ្លះ
 ហើយក៏ក្រឡុយរៀបចំតែង សេចក្តីរៀបចំណែង របស់សមាគមយើងឡើង
 កើតបានជាសមាគម ១ រំពេច បំពេញ សេចក្តីចំណង់ដល់អ្នកទាំងឡាយនេះ។

អ្នកអង្គម្ចាស់សិស្ស បានបង្កើត សមាគមក្រៅពីក្រុមនេះទៀត កាលពី
 ឆ្នាំ ១៩២៥ ទ្រង់បានជ្រាបថា ទេសសមាគម ទើបនឹងតាំងបង្កើតឡើងជា
 ដំបូងនោះ ទ្រង់ក៏បានញ៉ាំងក្រុមចូលហ៊ុន ទាំងប៉ុន្មានឲ្យមានសេចក្តីទំប្រឹង
 ក្នុងក្រុម ហើយបានបញ្ជូនចំណូល ដល់ជាតិក្រសួងគ្រប់គ្រងអង្គនិងបណ្តា
 កស្រី ដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើនឲ្យចូលរួមចំណែកក្នុងការនេះ ប៉ុន្តែ
 ដោយអ្នកកាន់កាប់ការ ទាំងប៉ុន្មានមិនប៉ិនប្រសប់ ក៏សមាគមនេះរលាយ
 ទៅ អ្នកអង្គម្ចាស់សិស្ស បានសង្គ្រោះយកយោងសមាគមនេះពីសេចក្តី
 អន្តរាយជាច្រើនដងណាស់ ។

សេចក្តីដែលមិនបានសម្រេចតាមប្រាថ្នាខាងលើនេះ នាំឲ្យអ្នកអង្គ-
 ម្ចាស់សិស្សគិតខុសព្រោះឃើញថាគំនិតដែលផ្ដើម ឲ្យបានចម្រើនផល
 សម្បត្តិដល់ព្រះនគរដែលជាតិខ្មែរបានចង្អុលឡើងនោះស្វិតស្រពោនសាប
 ស្លូតទៅវិញ ហើយមិនបែនព្រោះតែរឿងប្រាក់កាសដែលទ្រង់បានឃើញ
 ជួយដោយស្មោះ ពីព្រះរាជហឫទ័យនោះទេ ដែលនឹងនាំឲ្យអ្នកអង្គម្ចាស់

សិទ្ធិពង្រីកស្មារតី គឺជាប្រភេទគំនិតយ៉ាងឧត្តម ១ ក្នុងការជួសជុលសេចក្តី
ខូចខាតរបស់នគរ ឲ្យបានចម្រើនឡើងវិញ ។

ទ្រង់មិនបានបោះបង់គំនិត ដដែលនេះឡើយ គឺនៅវេលាក្រោយដែល
ខេមរសមាគមរលាយទៅនោះទ្រង់ព្រះតម្រិះថា និងតាំងបង្កើតជាហិបប្រាក់
ជំនួយរបរក្សត្រាធិការ ១ ដែលមានប្រាក់ដើមចំនួន ៧០.០០០ រៀល ។
ហើយដែលទ្រង់ចេញទាំងអស់នៃ ១ ព្រះរាជ្យឯង នៃសេចក្តីមរណៈមក
នាំយកទៅដោយទាំងគំនិតឧត្តម ដែលទ្រង់បានគិតទៅជាមួយផង ក្នុង
វេលានេះនគរក្រុងកម្ពុជា ខាតក្នុងសម្បត្តិ ១ នាក់បង្គំ ។

កាលពីឆ្នាំ ១៩១៨ ទ្រង់បានរៀបអភ័ប្រាមផ្តល់ និងអ្នកអង្គម្ចាស់
ក្សត្រី ដាវេតរង្សី ជាព្រះរាជបុត្រីសម្តេចក្រុមព្រះ ព្រះ តែតវង្សា-
មុនីវង្ស រាជបតីក្រុមសង្ឃហៈ ហើយបង្កើតបានព្រះរាជបុត្រ ៥ អង្គនៅ
តូច ។ ណាស់ដែលទ្រង់ទុកនៅជាទាំងក្រោយ ។

មិត្តទាំងអស់ក្នុងក្រុមសមាគមចណ្តាសិស្សានុសិស្ស សាលារដ្ឋបាល
តុលាការខ្មែរ បានមកជួបផ្តុំគ្នាក្នុងវេលានេះ ដើម្បីបង្ហាញខ្ញុំសាយទុក
ជាទីគោរព ចំពោះព្រះរាជវង្ស ទ្រង់ទាំងបីនាក់ ហើយព្រមទាំងរៀបចំ
បុណ្យទូលថ្វាយព្រះរាជកុសលក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ ដោយក្រុងជំនុំកាន់កាប់
សមាគមជាអ្នកទានការ ។

តាំងនោះមិត្តភក្តិទាំងអស់ និងទាំងនាងខ្ញុំ សូមណាអ្នកជាស្រេច
ស្រឡះ ហើយ ខ្ញុំសូមប្រកាសថា ខ្ញុំស្រឡាចចិត្តអ្នកក្នុងបដិសន្ធិជាតិមុខ ។

ធម៌ទេសនាអំពីព្រះនិព្វាន

របស់លោក កំម៉ង់ដង់ រូបែរត៍ សម្តែងនៅព្រះរាជបណ្ណាល័យ

កាលពីថ្ងៃ ៩ យូរ៉ាំង ឆ្នាំ១៩២៧ ក្រុមការ ជូរ៉េវ

បានស្រង់យកគោលធំ ៗ សូត្រក្នុងឱកាស

ជាមុនដែលសម្តែងជាភាសាបារាំង

សេចក្តីស្រង់អំពីធម៌ទេសនាលោកកំម៉ង់ដង់ រូបែរត៍ កាលពីក្នុងខែ
កក្កដា ឆ្នាំ ១៩២៦ លោកកំម៉ង់ដង់ រូបែរត៍ បានអនុញ្ញាតមកសម្តែង
ធម៌ទេសនាម្តង ក្នុងព្រះរាជបណ្ណាល័យអំពី អរិយ សត្វ ទាំង ៤ ប្រការ
ហើយនៅថ្ងៃ ៩ យូរ៉ាំង ឆ្នាំ ១៩២៧ នេះ លោកមកសម្តែងទៀត អំពី
ព្រះនិព្វាន ។

ធម៌ទេសនាលើកទី ២ នេះ ហៅសម្តែងអំពីអំពីព្រះនិព្វាន
ជាឧប្បទិស្សយប្បជាផ្លូវទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ដែលអ្នកកាន់ពុទ្ធសាសនា
ទាំងសង្ឃនិងគ្រហស្ថ ផ្តន្ទិចត្តសំណើយក ហើយភ្ជាប់សម្តែងអំពីផ្លូវអន
ប្រយោជន៍ ដែលនាំឲ្យរកព្រះនិព្វានមិនឃើញ គឺអំពីប្រព្រឹត្តិធម្មរោគ
និងគឺអំពីរោគ ដែលហៅថា តាម សុខ លី តាម ឧបេកា ទាំង អត្ថ
តិរលម្អ ជា ឧបេកា ព្រះទាំងសម្តែងអំពី ចម្បងបឋមនិរុត្តិ ដែល
ជាផ្លូវនាំទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។

អធិប្បាយអំពីប្រឈាន ៤ អរូបឈាន ៤ ដែលហៅថាសមា
 បត្តិ ៨ ប្រការ និងឈានថ្នាក់ខ្ពស់បំផុតដែលផ្ទាល់នឹងព្រះនិព្វាន ហើយ
 ដែលហៅថា សញ្ញាវេទិយតនិរោធ មានឧទាហរណ៍ថា ព្រះអរ-
 ហន្តទាំងឡាយ លោកបានដឹងច្បាស់នូវព្រះនិព្វាននោះណាស់ តែដែល
 ឃើញច្បាស់នោះ គឺជាប្រាកដតែក្នុងចិត្តនឹងយកសេចក្តីដែលជាក់ច្បាស់
 នោះ មកស្រាយឲ្យចំជាភាសាមនុស្សយើងដូច្នេះដូច្នោះ មិនកើត ព្រោះ
 គ្មានការស្ងៀមនឹងថាឲ្យចំ មានអ្នកប្រាជ្ញជាតិក៏រូបម្នាក់ឈ្មោះ ម៉ាកម៉ូល្លែរ
 ដែលបានសិក្សាគម្ពីរក្នុងពុទ្ធសាសនាដោយជ្រៅជ្រះជាន់គេ សម្តែងថាព្រះ
 និព្វាននោះយើងបានដឹងថាមានដោយពិតណាស់ តែនឹងថាឲ្យចំជាយ៉ាង
 នេះ ឬយ៉ាងនោះ មិនកើត ម្យ៉ាងទៀតមានអ្នកប្រាជ្ញជាតិក៏ឈ្មោះ
 សង្ឃកម្រូ សម្តែងថា មនុស្សខ្វាក់ដែលមិនដែលស្គាល់ ពណ៌លឿង ឬ
 ខៀវ នឹងថាមនុស្សក្អែកភ្លឺមិនស្គាល់ពណ៌ ឬថាក្នុងលោកនេះឥតមានពណ៌
 ក៏ថាមិនបាន ។

មានសម្តែងអំពីន័យផ្សេង ។ ដែលអធិប្បាយពន្យល់អំពីព្រះនិព្វាន
 ក្នុងគម្ពីរនោះ មានគម្ពីរ សំយុត្តនិកាយ មជ្ឈិមនិកាយ
 មហាវគ្គ ធម្មបទ អភិធម្មកោស ជាដើម ហើយសរុបសេច-
 ក្តីវេយ្យាគថា ព្រះនិព្វាននេះ មិនមែនជាសូន្យទេឡើយ គឺនៅមាន
 សល់គុណវុទ្ធ ។ ដែលយើងនឹងថា ឲ្យចំពោះមិនបាន មានឧទាហរណ៍ ១

ពណ៌នាថា កាលនោះមានពុទ្ធបរិស័ទ្ធ ១ អង្គចូលនិព្វាន ហើយព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធច្រង់សម្តែងថា រូបខន្ធបស់អ្នកនោះ ឆ្ងាយទៅហើយ វេទនាខន្ធ
 ក៏ស្ងប់ម្ខាង ឬស្ងួតទៅអស់ សញ្ញាខន្ធ ក៏រលត់ សង្ខារខន្ធក៏
 ឡើយណាយ អស់អំណាច មិនអាចតាក់តែងរូបនិងមាមនៈទៅទៀតបាន
 ឡើយ វិញ្ញាណខន្ធ ក៏ចូលទៅអាស្រ័យក្នុងទីជ្រក ។

គម្ពីរសំយុត្តនិកាយ មានសម្តែងអំពីគោតិកកិច្ចចូលនិព្វាន
 ហើយព្រះពុទ្ធអង្គអធិប្បាយនឹងពុទ្ធបរិស័ទ្ធថា វិញ្ញាណរបស់គោតិក ដែល
 ចូលនិព្វាននោះ ឥតមានសល់ជ្រកនៅទីណា ។ ឡើយ ហើយវិនិច្ឆ័យ
 សេចក្តីទាំង ២ យ៉ាងនេះថា ឯសេចក្តីទី ១ ដែលថាវិញ្ញាណចូលអាស្រ័យ
 ក្នុងទីជ្រកទីឈប់នោះ យើងនឹងថាគ្មានវិញ្ញាណក៏ថាមិនបាន ឯសេចក្តីទី ២
 ដែលថាវិញ្ញាណឥតមានសល់ជ្រកនៅ ក្នុងទីណា ។ ឡើយ នោះយើង
 ត្រូវយល់ថា ឥតមានសល់ជ្រកនៅក្នុងទីណា ។ ក្នុងលោកយើងនេះទ
 ព្រោះព្រះនិព្វាន ជាលោកដទៃផ្សេង អំពីលោកយើង ។

មានបុព្វថា ចុះហេតុអ្វីបានជាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មិនសម្តែងឲ្យច្បាស់
 ថាព្រះនិព្វាននោះជាអ្វី គ្រងនេះឃើញមានសេចក្តី ដែលព្រះអង្គច្រង់
 សម្តែងនឹងមាលុនក្បាច់ត្រ ថាព្រះនិព្វាននោះ ជាគុណជាដ៏ល្អគ្រប់គ្រាន់
 ណាស់ ហួសនិស្ស័យអ្នកស្តាប់ត្រូវឲ្យគិតតែអំពីអាយសច្ចៈទាំង ២ វិញ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសម្តែងក្នុងឧទាន ១ ថា ព្រះនិព្វាននោះជាទីដែលគ្មាន ទឹក

ដី-ភ្នំ-ខ្យល់ មិនមែនជាវាលទេស្អាត មិនមែនជាទីដែលគ្មានអ្វីសោះ
 មិនមែនជាមានវិញ្ញាណ មិនមែនជាឥតវិញ្ញាណ មិនមែនជាក្នុងលោកនេះ
 មិនមែនជាក្នុងលោកខាងនាយ មិនមែនជាយប់ និងមិនមែនជាថ្ងៃ ។

បើដូច្នេះតថាគតមិនហៅថាមក - មិនហៅថាទៅ - មិនហៅថានៅ -
 មិនហៅថាស្លាប់ - មិនហៅថាភ័យ ហៅថាគ្មានដើម - គ្មានទៅជាអ្វី គ្មាន
 ផុត គឺជាសេចក្តីរំលត់ទុក្ខ ឥតត្រឡប់មកកើតវិញ ។

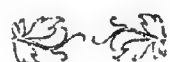
នៅវេលាដែលព្រះអរហន្ត លោកចេញអំពីឈានមកវិញនោះលោក
 បន្តិច្ឆេតថាដូច្នេះ ព្រះនិព្វានជាទីរំលត់ទុក្ខសេចក្តីប្រាថ្នា, ជាទីសប្បាយ
 ជាទីសុខចម្រើនអត្តិផ្ទុំមិនបាន ផ្ទុំនឹងអធិប្បាយអំពីសេចក្តីសប្បាយ
 សេចក្តីសុខនោះ តាមដូច្នេះដូច្នេះមិនបាន ដូចបានគោលមកខាងដើម
 បើដូច្នេះហើយគ្រូវិនិច្ឆ័យសេចក្តីថា ព្រះនិព្វាននោះ ទេស្សឲ្យឥតមាន
 អ្វីសោះ ឬអ្វី? ។

សេចក្តីដែលចេញថ្លោះនោះ មានវិញ្ញាណព្រះនិព្វានជា ២ ចំណែក ១
 និព្វានធម្មតា ឬ អនុចារិសេស និព្វាន ដែលព្រះអរហន្តលោកបាន
 ដល់តាំងពីកាលស៊ីនៅ ១ ទៀតគឺបរិនិព្វាន ឬ អនុចារិសេស
 និព្វាន ដែលចាប់តាំងពីព្រះអរហន្តទម្លាយបញ្ចូលទៅ ។

ឯព្រះនិព្វានធម្មតានោះ គឺជាភិរិយាដែលព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 លោកបានដល់ដោយសញ្ញា សេចក្តីពិតប្រាកដ សេចក្តីទៀងទាត់និច្ច

ឥតកើត ឥតស្លាប់ នៅវេលាដែលកំពុងធ្វើឈាន ឯបរិនិព្វានវិញនោះ
គឺជាទីសុខទ័យជានិច្ច ឥតប្រែប្រួល ដែលមានតាំងនៅហើយ ដែល
យើងនឹងថាជាអ្វីឲ្យចម្លងកើត ។

ធម៌ទេសនានេះ ថ្ងៃក្រោយនឹងមានបោះពុម្ពជាសេចក្តីពិស្តារ នៅ
វេលាដែលបានប្រែជាភាសាខ្មែរហើយស្រេច ។

ពាក្យកាព្យបូរណ

របស់លោកអ្នកឧកញ៉ា វង្សា សរសេរ ជូន បានប្រែចេញពី
 បាលី ហើយនិងជាពាក្យឃ្លា តាំងពីក្នុងរជ្ជកាលព្រះបាទសម្តេច
 ព្រះ ហរិរក្ខរាមា ព្រះ អង្គជួន ព្រះពុទ្ធវង្ស ម៉ី តាំងស្រីច័ន្ទ និង
 ព្រះត្រ័យលបញ្ញា អ៊ុន ស្វរ អាចារ្យក្នុងព្រះរាជបណ្ណាល័យ បានយកមក

ពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ ឲ្យបានត្រឹមត្រូវឡើង

ចាណាតិចារ	នាគរាជ ហទ	ចិត្តចោរចោទចង់
ពិយាដម្រឹតា	មន្ទាទ្វីអន្ត	មនុស្សសត្វឲ្យចង់
	ឲ្យបាត់ដង្ហា	។
អ្នកនោះនឹងទៅ	រងបាបក្តាតក្តៅ	លំបាកនៅនា
សញ្ជីពុទ្ធរក	ទល់រុក្ខឈើផ្សា	ទុរន័ទុរ
	រូបរាងយូរវែង	។
យម្បុបាលបោះ	នៅក្នុងភ្លើងស្មោះ	គុរុធនក្សិណក្ស័យ
ហើយរស់រូបវីង	ក្នុងដីភិក្ខុយ	ជាវិលមកឮ
	ដល់តាតរណ្តៅ	។
យម្បុបាលបរ	ចោទចាក់នឹងស្មៅ	មូលច្បូកដៃកក្តៅ
ចាក់នឹងលំដែង	លើសែងចោលទៅ	ក្នុងទីរណ្តៅ
	ភ្លើងភ្លឺភ្លាម	។

កំណត់ជន្មា	នរកនោះហា	រយឆ្នាំប្រមាណ
គិតគណនាឆ្នាំ	ត្រូវប្រាំបួនលាន មួយថ្ងៃនរក	មនុស្សនេះទើបបាន ។
លង់លុះរង្គោះ	ពីនរកនោះ	មកមិនដែលសុខ
កើតជាមច្ឆា	មាន់ទាជ្រូកស្រូវ ប្រាំរយជាតិជាក់	គេកាប់ហាចលក់ ។
ទៀងទើបកើតជា	មនុស្សមានទោសា	គេបាញ់គេចាក់
គេដោតគេកាប់	សម្លាប់ឥតអាក់ ពិតពុំសុខអង្គ	ប្រាំរយជាតិជាក់ ។
រើបយកជាតិជា	មនុស្សមានទោសា	ដំបៅរាគប្បន៍
ជាមនុស្សគបតាក់	ក្អែកខ្លាចខ្លួនខ្លួន ក្អែកប្រិយ	ក្អែកក្អែក ។
បើបានសក្តិបុណ្យ	ភ្លឺតដល់ដាច់មុន	បានហេតុបក្តិ
ពៀរកម្មអាត្មា	ឲ្យអាយុវិញ ដ៏រិតដល់ចាស់	ពុំយឺនឆ័យ ។
ទោះទុកធ្វើសធ្វើ	កាយកម្មរូបរើ	បោះបង់គ្រឿងស្រវ៉ា
ច្រឡាប់លែងលាប	ប្រែប្រួលហើយ នៃគំនយន៍យល់	ដឹងថាយកបិច្ចស្រវ៉ា ។

ខ្លាចបាបខ្លាសបាប	ចៀសចាកដកប	ដីវិតសត្វសល់
គិតពុំរាណាទា	រក្សាតម្កល់	ចិត្តចាំសីលផល
	បាណាតិបាត	។
បាទទៅកើតនា	ស្អិតបាតុមហា	រាជីកាជាតិ
ជាអង្គទៅបុត្រ	បរិសុទ្ធស្អាត	ស្ថិតលើប្រាសាទ
	ប្រាំពីរយោជន៍គត់	។
ស្រីទេពកញ្ញា	ប្រាំយមអង្គា	បម្រើបាទបត់
ចូលបង្គំគាល់	រៀងរាល់ប្រាកដ	ប្រកបកំណត់
	កំណាន់សព្វថ្ងៃ	។
ប្រាំយមឆ្នាំគត់	ទើបទេពច្យុត	មកកើតនៅឆ្នាំ
ត្រឡប់ត្រឡើយក្បួន	សន្តានថ្វីថ្ងៃ	រូបរាងល្អក្រៃ
	មានលក្ខណាក្តាត	។
មានកម្លាំងល្អ	មានចិត្តទោទន់	ប្រណីទុក្ខសត្វ
មានក្មេងមានទៅ	ញាតិដៅពុំព្រាត់	ពុំប្រាសខ្មោយខ្មាត់
	ជាសុខដល់ចាស់	។
ពុំដែលក្សិណក្ស័យ	ដីវិតប្រាស័យ	ដោយគ្រឿងសហស
បាទបរិពារពោក	អនេកច្រើនណាស់	ឥតទុក្ខទោសទាស់
	ឥតព្យាធិរោគា	។

ឥតមានសង្ខារ
អាយុយិនយូរ

កំណាចក្សតក្សវ
បរិបូណ៌ជន្មា
តិបាតប្រធាន

ចៀតចៀនបណ្ណា
នេះផលបុណ្យ
។

អធិដ្ឋានាណា
បំបាត់បញ្ចក្ខន្ធ

មនុស្សល្អច្រព្យា
បំភោតបំពាន

គេគិតចង់បាន
បំភោតមាន

យសសក្តិខ្ញុំ

។

លុះវេលាជាតិទៅ
ក្នុងបាលបាច់ចង

នរកនាមហៅ
ឆាកផងជាលំដ

កាឡស្អាតអស់យម-
ឈឺផ្សារោកគុំ

សុខសោយទុក្ខា

។

ទើបយកបន្ទាត់
ខ្វះយករណារ

ដៃកង្កែបកង្កែប
មកការអង្គារ

សុខសព្វការយោ
ពុះពីសិរសា

ទល់ទុក្ខទោរទន់

។

ឈាមហូរសស្រាក់
នៅនានរក

ស្រែកយំឥតអាក
រង់ទុក្ខកំណាន់

គិតក៏យំកាន់កាន់
កំណត់មួយពាន់

ឆ្នាំទើបរដោះ

។

មួយពាន់ឆ្នាំត្រៃ
យូរពាន់ប្រមាណ

ត្រីវិទ្យាទើបមួយថ្ងៃ
លុះបាទរូបស្មោះ

នានរកនោះ
ពីនរកនោះ

មកជាប្រែតបាន

។

កម្ពស់ត្នោតលៃ
ស៊ីសីងតែលាមក

រូបអាក្រក់ក្រៃ
ជាទុក្ខអត់ឃ្លាន

រកអ្វីស៊ីគ្មាន
ប្រារយជាតិបាន

កំសត់ពិបាក
ដើរស្លូមទានស៊ី

មកកើតជាមនុស្ស
អត់ឃ្លានតាកយ៉ាក

។
ទុតិកទុយិស

មានទ្រព្យតិចតួច
កើតជាខ្ញុំគេ

ឥតគេសប្បុរស
ប្រារយជាតិទៀត

ក្សិណខ្យត់របស់
។

បើអ្នកឯណា
រៀនចាកទិន្នា

ចោរចាំលបលួច
ម្ចាស់ដេរវាយទៀត

បានបាត់បង្ខំទៀត
បាបត្បិតបៀនបៀត

ទ្រព្យអ្នកដទៃ

។

រៀនផ្ដន្ទាប្រាំ
អន្យាស្រីយយល់

មួយមានប្រាំជា
ទានជាបច្ច័យ

ដទៃវេនវៃ
មគ្គផលអាស្រ័យ

សមាឧបរិភោគ

។

អ្នកខាងទ្រព្យ
ចានទុក្ខរបួរ

ប្រការចងចាំ
ទៅដល់បរលោក

ចិត្តចេះអធ្យោគ
ខ្លាចកម្មទុក្ខសោក

ដិតដល់អាត្មា

។

ទៅកើតនៅស្ថាន
បរិកេតាញ

ស្ម័គ្រត្រឡឹង
មួយពាន់ចាមជា

បរិវារគង់តាល់

។

បិតវិមានខ្ពស់	ប្រមាណទូទស	យោជន៍យល់ឆើតឆាយ
ត្រដែតត្រដូច	បង្កើតរឿងរាល់	សឹងមានពិព័រណ៍
	ពិព័រណ៍ចនា	។
សោយសុខប្រមាណ	មួយរាន់ឆ្នាំមាន	ទើបយកជាតិជា
ត្រកូលក្សត្រិយ៍ក្សាន្ត	មែនមានប្រាជ្ញា	ធនធានសក្តា
	ច្រើនពន់ពេកក្រៃ	។
ទើបយកជាតិជា	ត្រកូលខែមហា	សេដ្ឋីប្រពៃ
មានទ្រព្យរបស់	សក្តិយសថ្វាថ្ងៃ	ឥតអ្នកដទៃ
	ណានឹងបៀតបៀន	។
ទោះបីចោទខ្លាញ់ខ្លាំង	សត្រូវបៀតបៀន	លាយលោកធនធាន
ចិត្តចង់វិវាទ	ប្រមាទពុំបាន	ហេតុនោះអ្នកមាន
	ផលលះលោភលែង	។
តាមសុមិទ្ធា	ទោះអ្នកឯណា	ចិត្តនាវាឆ្លើង
លួចភិយាគេ	គង់មានជ័យជ័យ	ស្រីផឹកប្លង់
	អំពីឆោតគិត	។
អ្នកនោះនឹងទៅ	ដល់ទុក្ខនិព្វានៅ	សំយាជនរក
ទាំងប្រុសទាំងស្រី	ដល់វិញ្ញាណ	រូបនិព្វានបុគ្គ
	ក៏ប្រាកដហើយ	។

យមបាលបាន	ដាវដេត្យឱវារន	ឡើងដើមរកា
ដែកដាលជាភ្លើង	ខ្ពស់ឡើងកណ្តា	មួយយោជន៍បន្ទា
	ច្រើនច្រុះច្រាងច្រូង	។
ស្រីពានឡើងមុន	មុតខ្លួនខ្លួន	ស្រែកយំល្ងង់
ប្រុសឡើងតាមទៅ	មុត ដាវដើមទ្រូង	ធ្លុះថ្មីមហេជ្ឈង់
	ឈាមហូរសស្រាក់	។
មានផ្តែ បប្រាល	ប៉ុនដំរីសាវ	ខឹងខំកន្ត្រាក់
ជើងដែលហូរហែក	គ្មានផ្អែកធុកធាក់	ចំកបោះធ្លុះធ្លាក់
	ខ្លួនដល់ដេកដាល	។
ធុរធនជាភ្លើង	ក្តីភ្លេចឡប់ឡើង	ព្រោងប្រាយរន្ទាល
ឆេះខ្លួនក្រៀមក្រំ	ទើបយមបាល	បរហណ្ឌាញដាល
	ឱ្យឡើងឡើងទៅ	។
ស្លាប់មួយថ្ងៃពីរពាន់	ឆរិះដាវកំណាត់	គំនិតអសៅ
អសារអសោច	លេងបង្កាត់ក្តៅ	ពីរពាន់ឆ្នាំទៅ
	រាងរាងទាសទុក្ខ	។
អាយុពីរពាន់	ឆ្នាំទុក្ខព្រាង	យាមាស្តតិសុខ
ទើបបានមួយថ្ងៃ	មួយយមបាល	រើរចរទាសទុក្ខ
	យាមាស្តតិសុខ	។

សត្វតិរច្ឆានធុក

កាយកម្មអង្គឯង

កើតជាខ្ទេចខ្ទីយ

ដោយនូវវៀរវី

បើបកើតជាច្រុស

ចោរចិត្តជាផិត

បើអ្នកណាមាន

ចិត្តចេះចាំចៀស

អ្នកនោះនឹងទៅ

ស្ថិតលើប្រាសាទ

ភ្នំផ្នែកចិញ្ចាច

មានទេពអប្បរ

គេគ្រឿវធ្វើទុក

វង្វេងមាហា

ទុកទៀងអប្រិយ

ប្រាំរយជាតិហើយ

ចាកភីប្បិ

បាបជាទម្ងន់

អាក្រក់ខ្យល់ស

ពុំគិតបាបបុណ្យ

បរទាកកម្មគេ

វិញ្ញាណយូរឆ្នាំណា

រវៀសបានបែរ

សុមិច្ឆាចាក

សោយសប្បត្តិនៅ

ស្មាងស្មាតសោតា

រយោយោជន៍យល់យង់

ចិញ្ច័ន្ទត្រងាប់

បរិភោគល្បីល្បង

នាមនាយស៊ីស្អាត

ទោសតាមវេលា

ប្រាំរយជាតិជា

។

កំព្រាឥតប្តី

បូរមជាតិ

។

មកមានប្រពន្ធ

ហេតុពៀរពីមុន

។

ប្រុងប្រាស្រ័យប្រ

វៀរចាកអាយ

។

សុខស្និយាចា

កម្មសត្វជា

។

ច្រើនជាងគេ

ពិភពនស៊ីស្អាត

។

កាយុវរោច

យោនយកកំណើត

ប្រកបភិយា

ជាស្រីគ្រប់លក្ខណ៍

ឥសាន វិទ្យា

មានពាក្យវិទ្យុស

បញ្ចកបៈញាត

ពោលពាក្យក្នុងករ

អ្នកនេះខឹងទៅ

បាទបួនពាន់ឆ្នាំ

យម្បុបាលយក

ឈាមហូរសស្រាក់

ឆ្នាំទើបគ្រប់គ្រាន់

មកភើបជាបុត្រ

វិសេសប្រសើរ

ត្រឹមត្រូវលក្ខណា

ឯកឥត្តប្រសើរ

សឹងជាសុខសល់

ទោះដូចឯណា

ប្រទូស្តកំហល់

កែកាចក៏ច្រើន

បញ្ជ្រាងបំពេញ

បង្កើនស្រាលស្រែ

ឲ្យគេក៏ដូចគ្នា

ខល់ខ្ពស់ខ្ពស់ទៅ

រងគ្រប់គ្រោះ

ពោលពាក្យមុសា

ដង្ហាប់ដៃគម្រា

ក្រឡាត់ក្រឡា

រណ្តៅដីក្រែ

ចាកចរច្បុត

ក្បត្រិយ៍ថ្ងៃវិសុទ្ធ

។

គាប់គួរមៀនមើល

ទោះដេកទោះដើរ

។

កុហកកាចកល

កំហឹងកែវកល

។

បំពេញរៀបរៀង

ឲ្យបង្កើនព្រះគេ

។

ពេលវេលា

ព្រោះមានអាត្មាក

។

ដុតដកដង្ហើម

ចោលចុះក្នុងទា

។

ប្រាំពាន់ឆ្នាំណា

ពេរពនរក

សួគ៌តុស័តា

រងទុក្ខរងភ័យ

ទើបបានមួយថ្ងៃ

យើងយូរកម្រៃ

កម្រៃដោះ

។

លុះរួចមកបាន

កម្មកើតអតីត

កើតជាប្រេតប្រាណ

ឆេះពីមាត់នោះ

អសោចិស្សន្យសោះ

ស៊ីស៊ីងឈាមខ្លះ

ជាតិជាអាហារ

។

ទើបកើតជាមនុស្ស

កើតជាមនុស្សល្ងង់

អាត្រក់ទុរយស

គង្វល់ឥតការ

មាត់រៀចរែបឆា

ឥតកេរ្តិ៍អសារ

អសោចិពីមាត់

។

បើអ្នកឯណា

កាន់សច្ចវាទី

វៀរពាក្យមុសា

ស្រដីពាក្យសត្យ

វង់វៀរគិតតាត

នឹងបានសម្បត្តិ

សួនសោយសុខា

។

ពិតពតុសិត

មានទេពអប្បរ

អាយុយើងកាត់

ចរវេជ្ជតា

ចួនពាន់វិស្សា

ចួនពាន់ជាតិជា

ចរវេសព្វថ្ងៃ

។

បិតលើប្រាសាទ

ខ្ពស់ម្ល៉ៃប្រាំយោជន៍

ប្រសើរស្អាតស្អាត

ស្រោងស្រោចត្រដែច

សឹងតែប្រណី

សុខសប្បាយក្រៃ

ឥតឯឧបមា ។

បានបួនពាន់ឆ្នាំ	ទើបផលសោតចាំ	ចុះមកកើតនា
ត្រកូលក្សត្រិយ៍ក្សានុ	មែនមានប្រាជ្ញា	ទើបទៅកើតជា
	អ្នកប្រាជ្ញចេះធម៌	។
មែនមានពាក្យសក្យ	ពាក្យពិពោះក្អាត	ចេះចាំអស់អាថ៌
ចំណោទប្រស្នា	ចញ្ចាសព្វសារ-	ពើពុំទើសទាល់
	ដល់ប៉ុនកេសី	។
សុភមេរយា	រឹមនុស្សផឹកស្រា	ភ្លេចភ្នាំងស្មារតី
គ្រសាលជាល្បែង	ពុំក្រែងវារី-	បាក់បាបស្រដី
	ពុំឆ្លៀតម្នា	។
នឹងធ្លាក់ទៅនៅ	នរកជ្រាលជ្រៅ	រូបរាងវេទនា
ដល់ជាបទរក	ទល់ទុក្ខមហិមា	យឹងយូរគណនា
	ប្រាំបីពាន់ឆ្នាំ	។
ហេតុចិត្តផ្ទើរ	ឆឹកទឹកទង់ដែង	ក្តៅក្អាតជាកដាំ
រលាករលុះ	ពង់ពុះដោយកម្ម	ប្រាំបីពាន់ឆ្នាំ
	និម្មានរតី	។
ទើបបានមួយថ្ងៃ	នរកយូរក្រៃ	លង់លុះឡើងពី
បាបបានកើតជា	យក្សាភិរិយ	ជាមនុស្សអប្រិយ
	សឹងឆ្អុតពុធយូ	។

មានពាក្យអសុរស	ពាក្យរឹងត្រួតគាត់	លលើលលា
អ្នកផងគិតដៀល	ដំខៀលនិន្ទា	ជាមនុស្សមោហា
	ដួងជាតិខ្លួនខ្លៅ	។
បើអ្នកឯណា	វៀរសេពសុរា	នោះនឹងបាទៅ
សោយសុខស្លឹកស្លា	ពិមានសន្ទៅ	សឹងកែវនិក្យនោ
	និម្មានរតី	។
ពីព្រោះប្រាសាទ	សាមសិបយោជន៍ស្អាត	ប្រកបនឹងស្រី
ទេពអប្បរស្នតិ	គាប់គួរប្រាប់	ពាន់ឆ្នាំទិព្វតិរ
	នោះមកកើតជា	។
ត្រកូលមហាក្សត្រិយ៍	សេពសោយសម្បត្តិ	សម្បត្តិទេព
ស្តេចស្តេចច្រើនថ្ងៃ	មែនមានចេស្តា	ប្រកបប្រាជ្ញា
	ចេះចាំធម៌គាប់	។
មានចិត្តខ្ជាប់បាប	ខ្ជាប់ពៀរជរាប	មានស្មារតីខ្ជាប់
ជវនប្រាជ្ញប្រះ	ធ្លាស្ត់ធ្លុះវៃឆាប់	ពាក្យពោលគំនាប់
	គំនិតសោតធូន	។
អំពើទាំងប្រាំ	ប្រការចូរចាំ	ចិត្តចេះគិតគន់
បង្កបញ្ចវេក	កម្មជាទម្ងន់	មិនមានមោះម
	និលទាស់ទោសទុក	។

រក្សាសីលប្រាជ្ញា
ទៀងទាស់និព្វាន

នេះនៃនឹងនាំ រូបរូបបាទសុខ

មិនមានឆោតធុក ផុតពីនរក

សោយស្មតិសម្បត្តិ ។

សម្បណិច្ចប្បន្ន
សិទ្ធិទីស្ថាន

បុណ្យបាទទ្រព្យធន ធួនទាំងមនុស្សសត្វ

ស្ថិតប្រាណដុះខាត ខឹងខំកំចាត់

កំចាយបាបកម្ម ។

កម្មពៀររៀរចេញ

ចិត្តម៌ចំណេញ

ចំណេះចេះចាំ

ចំណោទចោទសួរ

សមគួរបរិកម្ម

កម្មដានចំណាំ

វិបស្សនាហោង ។

